

Heeft ten doel:

Beheert en onderhoudt:

Opmerkingen:

- van den Zevenbansche Boezem en den Werkensche Boezem;
4. de watergangen en binnenboezems tusschen de hoofdboezems en de poldergemalen;
 5. de in den Nieuwe Dijk gelegen Almsluis, Werkensche Sluis, Zevenbansche Sluis en de sluis tot vrije loozing van den Werkensche Boezem op de Bakkerskil, alsmede de Zevenbansche Binnensluis en de in de Alm gelegen Verlaatsche Sluis;
 5. de brug over den Zevenbansche Gantel, welke gelegen is in de z.g. Kruissteeg (uitsluitend beheer);
 7. alle nog niet genoemde werken, welke werden beheerd en onderhouden door de opgeheven waterschappen de Alm en Gantel en de Zeven Bannen.

het beheeren en onderhouden van waterleidingen, wegen, waterkeeringen en andere waterstaats- en kunstwerken, alsmede het verrichten van wat bevorderlijk kan zijn tot de verbetering van den waterstaat der gronden in zijn gebied, een en ander voor zoveel deze taak niet is opgedragen aan het waterschap de Beneden-Donge.

Het werd opgericht onder den naam „Waterschap de Binnenpolder van Drongelen”. Bij besluit der Staten van 22 Juli 1937 werd het waterschap uitgebreid en de naam gewijzigd in „Waterschap de Polder van Drongelen.”

Is ontstaan door vereeniging van de waterschappen de Polder van der Eigen en de Polder van Empel en Meerwijk.

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
de Elisabeth-polder 278.96.70.	Willemstad Oost.	1880 10 1905 60 1908 56 1927 139 1937 71	Fijnaart.	
de Emiliapolder 1596.	Geertruidenberg West.	1905 59 1918 42 1942 101	Geertruidenberg; Hoogen Lage Zwaluwe; Made c.a.	
Van Escharen en Gassel 700.	's-Hertogenbosch Oost, Vierlingsbeek West.	1905 58 1918 42 1924 8 1928 21	Beers; Grave.	
de Ettensche Beemden 1317 (1941).	Breda West, Geertruidenberg West.	1941 21	Etten c.a.	
Ganswijk 140.86.01.	Geertruidenberg Oost.	1905 90	Almkerk.	
de Gecombineerde Aanwassen 188 (1900).	Geertruidenberg Oost en West.	1940 25 1944 35	Raamsdonk.	de Beneden-Dongé.
de Gecombineerde Andelsche en Giessensche Polders 655 (1943).	Geertruidenberg Oost.	1943 32 1944 23	Almkerk; Andel c.a.; Gies- sen; Rijswijk.	
de Gecombineerde buitengronden van Drim- melen en Geertruiden- berg 210.01.35 (1900).	Geertruidenberg West.	1900 5 1906 33	Geertruidenberg; Made c.a.	
de Gecombineerde Bui- tenpolder van Vlijmen, Engelen, Hedikhuizen en het Klein of Biessert- poldertje 744.27.72.	's-Hertogenbosch West.	1919 43 1919 44 1934 22	Engelen; Heusden; Vlij- men.	

Heeft ten doel:

Beheert en onderhoudt:

Opmerkingen:

1. het aanleggen, beheeren en onderhouden van de bemalingswerken, welke noodig zijn, en van de hoofdwatleidingen, zoowel die, welke water afvoeren naar de bemalingswerken als die, welke rechtstreeks afwateren op de Mark, de Leursche Haven, de Laaksche Vaart of de Wibbelvaart.
2. het aanleggen, beheeren en onderhouden van waterkeeringen, wegen en andere waterstaatswerken en het verrichten van wat verder bevorderlijk kan zijn aan de verbetering van den waterstaat der gronden binnen zijn gebied en aan de ontsluiting daarvan.

de waterstaatswerken, welke tot dusver werden onderhouden door de opgegeven waterschappen de Westpolder (onder Etten en Leur) Krijtenberg en de Hillekens en Achterboerkens.

In 1880 werden de waterschappen Slobbegors en Elisabeth-polder tot één waterschap vereenigd onder den naam van „Waterschap de Elisabeth-polder”.

Het waterschap is ontstaan door samenvoeging van de waterschappen: de Westpolder (onder Etten en Leur) Krijtenberg, de Hillekens en Achterboerkens en de ten zuiden van deze waterschappen gelegen hoogere gronden.

In 1940 werd het waterschap de Polder Achter de Hoeven, deelen van de waterschappen Nieuwe Dombos en Nieuwe Buitendijksche Hooipolder, alsmede de polders de Oude Dombos en eenige gronden langs het Ramgat bij het waterschap gevoegd; daarentegen eenige andere gronden aan het waterschap onttrokken.

Het waterschap is ontstaan uit samenvoeging van de waterschappen de Andelsche en Giessensche Weide, de St. Romboutspolder en het Eendeveld.

Het werd opgericht onder den naam „Waterschap de Gecombineerde Buitenpolder van Vlijmen, Engelen en Hedikhuisen”. Bij besluit der Staten van 8 Juli 1919 werd het Klein of Biesserpolderdje toegevoegd en verkreeg het waterschap zijn tegenwoordigen naam.

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
de Gecombineerde Dongepolders 450 (1940)	Geertruidenberg Oost en West.	1940 29 1944 36	Geertruidenberg; Raamsdonk.	de Beneden-Donge.
De Gecombineerde Hoevensche Beemden 1440 (1932).	Bergen op Zoom Oost, Breda West, Geertruidenberg West, Willemstad Oost.	1938 83 1941 18	Etten.c.a.; Hoeven; Oudenbosch.	
Gecombineerde Polders Steen van Kloosteroord 455 (1932).	Geertruidenberg Oost en West.	1931 21 1931 22 1933 67	Dussen; Made c.a.	de Steen van Kloosteroord. Het waterschap de Brabantsche Biesbosch strekt zich uit over het gebied van het waterschap Gecombineerde Polders Steen van Kloosteroord.
de Gecombineerde Willemspolders 772.50.36.	Geertruidenberg Oost en West.	1906 37 1912 8 1944 40	Oosterhout; Raamsdonk.	de Beneden-Donge.
de Geertruidapolder 81 (1941).	Bergen op Zoom West.	1942 8 1946 16 1946 73	Bergen op Zoom.	
de Polder van Genderen 350.	Geertruidenberg Oost.	1907 8 1938 39	Eethen.	
de Gewijzigde Cruislandspolders 5000 (1935).	Bergen op Zoom Oost; Willemstad Oost.	1935 67	Roosendaal; Steenbergen c.a.; Wou x.	
de Graaf-Hendrikpolder 600 (1935).	Bergen op Zoom Oost en West, Willemstad Oost en West.	1935 64 1939 20	Steenberger. c.a.	
de Polder van 's-Gravenmoer 406.03.30.	Geertruidenberg Oost.	1944 42	's-Gravenmoer.	de Beneden-Donge.
de Grootte Torenepolder 61.32.10.	Willemstad Oost.	1905 56	Fijnaart.	
de Grootte Zonzeelsche polder 2228.	Geertruidenberg West.	1905 55 1927 14	Hooge- en Lage Zwaluwe; Terheijden; Zevenbergen.	
de Groot Lindensche Sluis 628.08.27 (1862).	Vierlingsbeek W x t.	1862 7 1905 57 1913 11 1918 42	Cuijk c.a.; Beers.	

Heeft ten doel:

Beheert en onderhoudt:

Opmerkingen:

1. het verbeteren van den waterafvoer van de gronden, welke deel uitmaken van het waterschap;
2. het opheffen van overstroomingen in het gebied van het waterschap;
3. het in elk ander opzicht verbeteren van den waterstaat in het gebied van het waterschap.

1. het beheeren, verbeteren en onderhouden van de buitenwaterkeering van den Geertruidapolder;
2. het beheeren, verbeteren en onderhouden van waterleidingen en andere waterstaatswerken en het verrichten van wat verder bevorderlijk kan zijn aan de verbetering van den waterstaat der gronden binnen zijn gebied en aan de ontsluiting van dat gebied.

den zeedijk langs het waterschap met de daarin gelegen sluis.

Is ontstaan door samenvoeging van de waterschappen: de Carthuiserpolder, de Sandoelsche polder, de Boterpolder, de Nieuwe polder, de Goede Aards- of Eendrachtspolder en de Noord-, Zuid- en St.-Antoniepolder.

Sedert het oprichten van het waterschap de Brabantsche Biesbosch heeft het waterschap aan beteekenis verloren.

In 1944 is de zeedijk gedeeltelijk verhoogd en de uitwateringssluis vernieuwd.

Het werd opgericht onder den naam van „Waterschap van Genderen”.

Het is een voortzetting van het waterschap Cruyslandpolders.

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
Groot Waspijsche en Raamsdonksche polders 599.	Geertruidenberg Oost.	1940 20	Raamsdonk; Waspij.	
de Gijster en Heenplaat 136.09.72 (1902).	Geertruidenberg West.	1902 9 1906 38	Made c.a.	
de Haagsche Beemden 5230.	Breda West, Geertruidenberg West.	1941 36 1943 80	Beek (N.B.); Breda; Etten c.a.; Teteringen.	
de Polders van Halsteren 1080 (1934).	Bergen op Zoom West.	1934 126	Bergen op Zoom; Halsteren.	
de Ham en Rijskampen 546.	's-Hertogenbosch West.	1905 86	's-Hertogenbosch; Vught.	
de Heensche Polder 925.	Willemstad West.	1934 123 1941 13 1943 63	Nieuw-Vossemeer; Steenberg c.a.	
Heerjansland 4920 (1941).	Bergen op Zoom Oost, Willemstad Oost.	1941 15 1944 55	Hoeven; Oudenbosch; Oud- en Nieuw-Gastel; Roosendaal c.a.; Rucphen c.a.	
de Polder van Heesbeen en Doeveren 197 (1939).	Geertruidenberg Oost.	1938 74	Eethen.	
de Hei- of Meerdijk en Polder van Drunen 1327.66.20.	Geertruidenberg Oost, 's-Hertogenbosch West.	1937 18	Drunen.	
Het Helvoirtse Broek 226 (1925).	's-Hertogenbosch West.	1925 14 1925 15 1926 30	Haaren; Helvoirt; Vught	
Herpt en Herptsche Veld 531.	Geertruidenberg Oost, 's-Hertogenbosch West.	1911 21 1911 22 1911 49	Heusden.	
de Polder de Hil 522.	Geertruidenberg Oost.	1938 41 1944 31	Eethen; Wijk en Aalburg.	
de Hogerwaardpolder 225 (1916).	Bergen op Zoom West.	1916 8 1933 101 1938 63	Rilland-Bath (Z.); Woensdrecht.	

Heeft ten doel:

Beheert en onderhoudt:

Opmerkingen:

Het werd opgericht onder den naam „Waterschap de Gecombineerde Groot Waspiksche en Raamsdonksche Binnen-Buitendijksche en Overdiepsche Polder“. Bij besluit der Staten van 21 December 1939 verkreeg het zijn huidige naam.

Is ontstaan door samenvoeging van de waterschappen: Abroek; Asterd; Buitendijks Slangwijk; Halle en Strijpen; Hintelaken; Lange Bunders en Slangwijk; Oostpolder onder Etten; de Polder van Zwartenberg; Rooskensdonk, Hooijendonk, Werft en Kraaijennest; Weimeren.

Een deel der gronden, gelegen in het waterschap, was vóór 1941 in waterschapsverband vereenigd in het waterschap Heerjansland, gezegd Nieuw Gastel. Bij besluit der Staten van 1 Augustus 1940 werd dit opgeheven.

Het werd opgericht onder den naam van „Waterschap de Polder van Heesbeen“. Bij besluit der Staten van 28 Juli 1938 verkreeg het zijn huidige naam.

Het werd opgericht onder den naam van „Waterschap Herpt en Bern en het Herptsche Veld“. Bij besluit der Staten van 21 December 1910 werd deze naam gewijzigd.

Het werd opgericht onder den naam „Waterschap Den Hil“. Bij besluit der Staten van 22 Juli 1937 werd deze naam gewijzigd.

Gedeeltelijk in Zeeland gelegen.

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
het Hollanderbroek 471.01.82.	Vierlingsbeek West.	1906 51 1946 14	M.l. c. a.	
Honswijk 129.02.40.	Geertruidenberg Oost.	1905 96 1915 13	Almkerk; Rijswijk; de Werken c.a.; Woudri- chem.	
de Hooge Maasdijk van het Benedenland van Heusden 1980 (1911).	Geertruidenberg Oost.	1911 51 1912 25 1918 42 1938 46	Eethen; Veen; Wijk en Aalburg.	de Polder van Aalburg; de Polder van Babiloniën- broek; het Pompveld; de Polder van Veen; de Polder van Wijk.
De Hooge Maasdijk van het Bovenland van Heusden 2813.32.91 (1911).	Geertruidenberg Oost, 's-Hertogenbosch West.	1911 50 1912 26 1918 42 1922 42 1939 21	Drunen; Eethen; Heus- den; Vlijmen.	de Binnenpolder van He- dikhuizen; de Binnen- polder van Vlijmen; de Polder van Heesbeen en Doeveren; Herpt en het Herpsche Veld; Oud- Heusden en Elshout.
de Hooge en Lage Vugt 825.	Geertruidenberg West.	1925 54 1928 51 1940 12	Breda; Terheijden; Tete- ringen.	
het Hoog Hemaal 2634 (1942).	's-Hertogenbosch Oost en West, Rhenen Oost.	1942 45 1944 56	Lith; Oss.	
de Jufvrouwenpolder 312.60.55.	Willemstad Oost.	1905 59 1916 3 1942 1	Fijnaart.	

Heeft ten doel:

Beheert en onderhoudt:

Opmerkingen:

zijn gebied tegen hoog opperwater van de Maas te beschermen.

zijn gebied tegen hoog water te beschermen.

den rivierdijk langs de westzijde van het Heusdensche Kanaal en van de Maas, van de aansluiting aan den noordelijken banddijk langs de Bergsche Maas tot de scheiding van de gemeenten Veen en Andel c.a.

1. het gedeelte van den Hooge Maasdijk:
 - a. bewesten Heusden, tusschen de wallen van Heusden en den Zuidelijke Rijksdijk langs de Bergsche Maas;
 - b. beoosten Heusden, tusschen de waterkeerende muren en den Zuidelijke Rijksdijk langs de Bergsche Maas;
2. het gedeelte van den Hooge Maasdijk en de Heidijk langs de waterschappen: de Binnenpolder van Hedikhuzen en de Binnenpolder van Vlijmen;
3. het gedeelte van den Oudheusdensche en Doeverensche Zeedijk langs de waterschappen de Polder van Heesbeen en Doeveren, Oudheusden en Elshout.

Tevens berust bij het waterschap de taak bij buitengewoon hoogen waterstand voornoemde dijken te doen bewaken en bij dreigend gevaar maatregelen te nemen, die doorbraak kunnen voorkomen of beperken.

Opgeheven bij besluit der Staten van den 6den November 1945, goedgekeurd bij K. B. van den 19den Januari 1946, n°. 42. De eigendommen en verplichtingen zijn op de gemeente Mill c.a. overgegaan.

Het waterschap is ontstaan door splitsing van het waterschap de Hooge Maasdijk van Stad en Lande van Heusden c.a. in twee deelen. (Zie ook het volgende waterschap).

Zie omtrent het ontstaan van het waterschap hierboven.

De onder 2 genoemde dijksdeelen behoeven, met uitzondering van 200 m lengte, gelegen langs de Bergsche Maas, slechts water te keeren, dat zich ten oosten en ten zuiden van dezen dijk heeft verzameld en dat bestaat uit:

- a. Maaswater, dat over den Bolkhovensche Overlaat is binnengestroomd;
- b. Dommel- en Aa-water, dat over den overlaat in den linker Diezedijk is gevloeid.

Na ophooging van deze overlaten zullen deze dijken uitsluitend slaperdijken zijn. Het onder 3 genoemde dijksdeel is reeds slaperdijk sinds den aanleg van het Afwateringskanaal 's-Hertogenbosch—Drongeleden en den bouw van de kade in den Baardwijksche Overlaat.

Bij provinciaal besluit van 15 December 1938 (*Staatsblad* n°. 15 van 1939) werd het oude waterschap het Hoog Hemaal opgeheven.

In 1942 werd een nieuw waterschap opgericht onder den naam het Hoog Hemaal, dat een samenvoeging is van de tegelijkertijd opgeheven waterschappen: Polder van Lith, Polder van Lithoijen, Polder van Oijen, Polder van Teeffelen.

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
de Jufvrouwweide en Zijlmanpolder 60.	Geertruidenberg Oost.	1891 33 1908 32 1908 33	Dussen; Eethen.	
de Karnemelkspolder 187.57.04.	Geertruidenberg Oost.	1905 49	Almkerk; de Werken c.a.	
de Kleine Noord- of Slikpolder 133.85.23.	Geertruidenberg West. Willemstad Oost.	1905 41 1946 57	Zevenbergen.	
de Kleine Wetering 1187.12.35 (1862).	's-Hertogenbosch Oost en West.	1862 6 1907 29 1907 30	Geffen; Nuland; Rosmalen.	
Klein Waspik ± 486.	Geertruidenberg Oost.	1940 19	Waspik.	
Koekkoek en Gecombineerde Buitenpolders 561.	Geertruidenberg West.	1908 55 1914 19	Zevenbergen.	
de Korenwaard 163.94.83.	's-Hertogenbosch West.	1909 3 1909 4	Alem c.a.; Driel (G.); Empel c.a.	
het Kromgat 118.86.50 (1891).	Geertruidenberg West.	1944 38	Oosterhout; Raamsdonk.	de Beneden-Donge.
het Laag Hemaal 1798.20.42.	's-Hertogenbosch West.	1906 45	Alem c.a.	
de Lage Landen 137.77.44 (1912).	Geertruidenberg West.	1912 28 1912 29 1913 20	Oosterhout.	
het Landeke van Hoogstraten en Bazius Landeke 102.25.00.	Geertruidenberg West, Willemstad Oost.	1905 46 1942 17 1946 57	Klundert; Zevenbergen.	
's-Lands van Megen 1312.58.25.	's-Hertogenbosch Oost, Rhenen Oost.	1908 8 1918 42 1939 17	Megen.	
de Ligne 2387.83.62 (1917).	Bergen op Zoom Oost en West.	1917 16 1917 17 1931 82 1931 83	Bergen op Zoom; Halsteren; Steenbergen c.a.; Wouw.	
de Polder van Linden 281.32.87 (1896).	Vierlingsbeek West.	1896 3 1906 93 1918 42 1923 3	Beers c.a.; Grave.	
de Maaskant 69000 (1921)	's-Hertogenbosch Oost en West, Rhenen Oost en West, Venlo Oost en West, Vierlingsbeek Oost en West.	1927 4 1935 75 1936 44 1937 45 1937 65 1938 70 1939 49 1942 29 1942 34 1942 35 1942 49	Bakel c.a.; Beers c.a.; Berghem; Boekel; Boxmeer; Cuijk c.a.; Empel c.a.; Engelen; Escharen; Geffen; Gemert; Grave; Haps; Heesch; Herpen; 's-Hertogenbosch; Lith; Megen c.a.; Mill c.a.; Nuland; Oeffelt; Oploo c.a.; Oss; Ravenstein; Rosmalen; Schaijk; Uden;	de Alesche en Drielsche Uiterwaard; de Buiten- of Maaspolder van Gassel, Beers en Escharen; de Polder van den Eigen en Empel; Van Escharen en Gassel; het Hollanderbroek; het Hoog Hemaal; de Korenwaard; het Laag Hemaal; 's-Lands van Megen; de Polder van

Heeft ten doel:

Beheert en onderhoudt:

Opmerkingen:

In 1891 is aan den naam van het waterschap toegevoegd „en Zijlmanspolder”.

Opgegeven 1 Juli 1946; zie waterschap Niervaert.

Voor een deel is het gelegen in Gelderland.

Opgegeven 1 Juli 1946; zie waterschap Niervaert.

1. het uitvoeren van werken en het bevorderen van de uitvoering van werken tot verbetering van den waterstaat van de gronden, welke binnen zijn gebied zijn gelegen;
2. jaarlijks op de door Gedeputeerde Staten te bepalen tijdstippen in de provinciale kas te storten de helft van het door de provincie over dat jaar betaalde bedrag aan rente

1. waterkeering langs Maas en Dieze:
 - a. den binnen zijn gebied gelegen linker Maasdijk met opritten;
 - b. de aan den Maasdijk aansluitende water- of grondkeerende muren met bijbehorende werken in Cuijk en Linden;
 - c. de water- of grondkeerende muren te Grave van de Oude Raamsluis langs de westzijde van de Oude Haven en ver-

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o. m. de volgende waterschappen:
de Maaskant 69000 (1921) (<i>vervolg</i>)		1943 20 1944 14 1944 24 1946 1	Velp; Vierlingsbeek; Wanroij; Zeeland.	Linden; de Polders van Oss en Geffen; de Polders van Ravenstein; de Polders Vliert en Ertveld. Bovendien valt het waterschap Noordoostelijk Noordbrabant voor een deelsamen met het waterschap de Maaskant.

Heeft ten doel:

Beheert en onderhoudt:

Opmerkingen:

en aflossing van de geldleeningen, aangegaan ten behoeve van het verhoogen en verzwaren van den linker Maasdijk van Maasbees tot de Dieze en van den rechter Diezedijk;

5. het gebied van het waterschap tegen overstromingen door Maas- en Diezewater te beschermen.

volgens langs de Maas met eenige terreinstrooken en het daarop aanwezige metselwerk en de in deze werken aanwezige riooluitmondingen tot en met de rioolschachten, afsluiters en bijbehorende werken;

1. den rechter Diezedijk met op-ritten;

1. alle kunstwerken op of in de onder *a, b, c* en *d* genoemde waterkeeringen.

Van het beheer en onderhoud zijn uitgezonderd de werken, welke worden beheerd en onderhouden door het Rijk, de Provincie of de Nederlandsche Spoorwegen;

2. kaden langs kleine riviertjes of waterloopen:

- a.* kaden langs de Sambeeksche Uitwatering;
b. kaden langs de Hertogswetering;
c. den Peeldam;
d. den Hamelspoelsche Dam;
e. den Groenendijk;
f. de Teeffelensche Kade;
g. den Lutterdijk;
h. den Schutlakensche Dam;
i. den Kepkensdonkdijk;

3. waterleidingen:

- a.* Sambeeksche Uitwatering;
b. Oeffelste Beek;
c. Graafsche Raam;
d. een deel der zijriviertjes van de onder *a, b* en *c* genoemde waterleidingen;
e. de doorgaande hoofdwaterleiding van de Raam te Grave naar de Maas bij Gewande (Hertogswetering) en de belangrijkste verbindingswaterleidingen tusschen die hoofdwaterleiding en de Maas;
f. deRoodeWetering, beginnende bij de Kesselsche Graaf;
g. de Oijensche Parallelwetering van den watermolen in de Vlier onder Oijen tot aan de Kesselsche Graaf en den verbindingsstak van de Damsluis naar den klepduiker in de kade van de Hertogswetering;
h. de hoofdwaterleiding van het perceel gemeente Oss, sectie D, n°. 104, tot aan de Dieze, achter-eenvolgens genaamd: Osser Parallelwetering, Hoefgraaf, Rompertwetering en Uitvliet;
i. de waterleiding van de Hoefgraaf naar de inlaatsluis te Gewande en den uitvliet van deze sluis naar de Maas;

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
de Maaskant 69000 (1921) <i>(vervolg)</i>				
Heemraadschap van de Mark en Dintel (1804).	Bergen op Zoom Oost, Breda Oost en West, Geertruidenberg West, Willemstad Oost.	1941 1 1941 14 1943 60	Alphen c.a.; Baarle-Nas- sau; Beek; Breda; Chaam; Dinteloord; Etten c.a.; Fijnaart; Gilze c.a.; Hoe- ven; Hooge- en Lage Zwaluwe; Klundert; Nieuw Ginneken; Oos- terhout; Oudenbosch; Oud- en Nieuw-Gastel; Roosendaal c.a.; Ruc- phen c.a.; Rijsbergen; Standdaarbuiten; Ter- heijden; Teteringen; Ze- venbergen; Zundert.	1. geheel: de Aa of Weer- ijs; de Binnenpolder van Terheijden en Zwaluwe; de Boven- Mark; Crauwelsgors c.a.; de Crogten en Galdersche Vugt; de Elisabeth-polder; de Ettensche Beemden; de Gecombineerde Hoe- vensche Beemden; de Grootte Torenpolder; de Haagsche Beemden; de Hooge en Lage

Heeft ten doel:

Beheert en onderhoudt:

Opmerkingen:

1. de zorg voor een geregelden waterafvoer van de Mark en Dintel en van de Haven van Zevenbergen of Roode Vaart, en van de waterleidingen, welke bij het Heemraadschap in beheer en onderhoud zullen worden gebracht;
2. het in stand houden en bevorderen van de scheepvaart;
3. den aanleg, het beheer en onderhoud van werken, welke voor een geregelden waterafvoer en voor de scheepvaart noodig zijn;
4. het zuiver houden en het voorzien

- j. alle werken en leidingen, welke de Roode Wetering de Hertogswetering, de Osser Parallelwetering of de Hoefgraaf verbinden;
- k. een waterleiding, welke de Brugse Sluis in den Rosmalensche Zeedijk verbindt met de Hoefgraaf of Romperwetering;
- l. de hoofdleidingen voor de waternvoorziening;
- m. alle in of over bovengenoemde leidingen gelegen kunstwerken, voor zoover zij naar het oordeel van Gedeputeerde Staten door het waterschap de Maaskant moeten worden beheerd;
4. gemalen:
 - a. het gemaal „Van Sasse” te Grave;
 - b. het gemaal voor de Roode Wetering te Gewande;
 - c. het gemaal voor de Hertogswetering en het bezuiden deze wetering gelegen gebied;
 - d. het gemaal in den Polder van den Eigen aan de Dieze;
5. wegen:
 - a. wegen op de Maas- en Diezedijken met opritten, voorzover zij niet in beheer of onderhoud zijn bij het Rijk, de Provincie of de Nederlandsche Spoorwegen;
 - b. de Kruisstraat;
 - c. 22 wegen, bedoeld in het besluit van de Hoofdingelanden van het waterschap de Maaskant van 8 Juni 1938, voor zoover de in dit besluit bedoelde verhardingen zijn aangebracht;
 - d. enkele andere wegen;
6. de in genoemde wegen gelegen kunstwerken, welke naar het oordeel van Gedeputeerde Staten door het waterschap de Maaskant moeten worden beheerd.

1. de rivier de Mark en haar benedenloop de Dintel van een punt, gelegen op 680 m beneden de spoorbrug te Breda tot aan het Volkerak, uitgezonderd de Rijksvluchthaven, welke door het Rijk wordt beheerd en onderhouden;
2. den afsluitdam in de Dintel, de beide sluisen en het gedeelte Sasdijk, noordwestwaarts van den afsluitdam tot den Kleine Karolinspolder;
3. den dubbelen in- en uitlaatduiker

Het waterschap werd opgericht ter Vergadering van het Departementaal Bestuur van Brabant, d.d. 13 December 1804, in verband met het in diezelfde vergadering genomen besluit tot afsluiting van de Mark en Dintel aan den benedenmond met den bouw van voldoende schut- en suatlesluizen.
Bij besluiten van den Commissaris der Provincie d.d. 10 Maart 1943 (*proc. bladen* 1943, n°. 59 en 60) werd het waterschap de Haven en Sassen van Zevenbergen opgeheven en de taak van dit waterschap overgedragen aan het waterschap het

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
Heemraadschap van de Mark en Dintel (1804) <i>(sevolg)</i>				<p>Vugt; de Jufvrouwenpolder; de Sint-Maartenspolder; de Markhoek; de Mooie Keene; de Nassau-polder, de Aremborgpolder en de Blok-polder; de Noord-, Toren-, Oost-en West-Meerrenpolder; de Oude Appelaar; de Oude en Nieuwe Landen; de Oude Fijnaart; het Oudland van Standaardbuiten; de Prins-Hendrikpolder of Mancina Zomerpolder; de Sabina Henricapolder; de Willemspolder;</p> <p>2. gedeeltelijk: Bloemendaal en in uitwatering gecombineerde polders; de Groote Zonzeelsche polder; de Haagsche Beemden; Heerjansland; de Oude Prinslandsche Polder; de Volkerakpolders.</p>
de Markhoek 27.88.23.	Geertruidenberg West.	1906 68	Breda.	
de Polder van Meeuwen 600.	Geertruidenberg Oost.	1938 43	Dussen; Eethen.	
het Moerschot 492.67.02 (1883).	's-Hertogenbosch West.	1883 19	Sint-Michielsgestel; Schijndel.	
		1907 55		
		1921 13		
de Mooie Keene 1185 (1886).	Willemstad Oost.	1886 11	Fijnaart; Klundert; Standaardbuiten.	de Polder van Nieuwland of Mancina Winterpolder; de Oude Fijnaart.
		1933 109		
		1933 110		
		1946 61		
de Mudakker en Plijnsche polder 86.	's-Hertogenbosch West.	1905 44	Sint-Michielsgestel.	
		1915 33		

Heeft ten doel:	Beheert en onderhoudt:	Opmerkingen:
<p>van zoet water van de Mark en Dintel, van de Haven van Zevenbergen of Roode Vaart en van de met deze waterwegen in open verbinding staande wateren;</p> <p>5. den aanleg, het beheer en onderhoud van een toj bergboezem in te richten indijkings ten westen van Moerdijk;</p> <p>6. de verbetering, het beheer en het onderhoud van de waterkeeringen, welke dienen ter verdediging van de Mark en Dintel en de Haven van Zevenbergen of Roode Vaart tegen zeevster of opperwater der grootte rivieren, met de daarin aanwezige kunstwerken;</p> <p>7. den aanleg, het beheer en onderhoud van andere waterkeeringen en van wegen en verdere waterstaatswerken en voorts het bevorderen van de verbetering van den waterstaat binnen zijn gebied.</p>	<p>bij de schutsluis in het Markkanaal te Oosterhout;</p> <p>4. de Haven van Zevenbergen of Roode Vaart;</p> <p>5. de schutsluis bij de Mark, genaamd het Nollekessas;</p> <p>6. de beide bruggen te Zevenbergen;</p> <p>7. de schutsluis bij het Hollandsch Diep; het Zevenbergsche Sas met de beide ter weerszijden gelegen dijksgedeelten, ter gezamenlijke lengte van circa 100 m.</p>	<p>Heemraadschap van Mark en Dintel. Het beheer over Haven en Sassen van Zevenbergen is feitelijk sedert 1717 gevoerd door gecombineerde ingelanden van den Oude Polder onder Zevenbergen, de Gecombineerde Oude-, Noord-, Toren-, Oost- en West-Meerenpolders en de Gecombineerde Buitenpolders; de Koekkoekspolder, de Bruininkspolder, de Oude en Nieuwe Pelgrimspolders, de Grootte en Kleine Schenkeldijksche Polders en de Geldersche Polder.</p> <p>Bij Koninklijk besluit van 29 December 1855, n°. 68, werd het „Reglement van bestuur en administratie voor het Collegie van Gekomiteerde Ingelanden der drie polders, belang en interest hebbende in de uitwatering en werken met den aankleve van dien en de Haven en Sassen van Zevenbergen” goedgekeurd.</p> <p>In 1872 ontwierp het bestuur van Haven en Sassen van Zevenbergen een bijzonder reglement voor dit waterschap en zond het ter vaststelling aan de Provinciale Staten. Deze konden zich met het ontwerp-reglement niet vereenigen en verzochten het bestuur van Haven en Sassen van Zevenbergen het concept om te werken. Het bestuur zond eerst in November 1875 een gewijzigd concept-reglement in, waarna het nog tot Juli 1879 duurde, voordat de Staten van Noordbrabant het bijzonder reglement voor het waterschap de Haven en Sassen van Zevenbergen definitief vaststelden.</p>
<p>het in goeden staat houden van de dijkagie de Mooie Keene en de verder in de volgende kolom genoemde werken.</p>	<p>1. de dijkagie de Mooie Keene;</p> <p>2. de Keensche Watering;</p> <p>3. het gemaal aan den mond van de Keenehaven;</p> <p>4. de afwateringswerken in den Henriëttepolder en de werken tot watervoorziening ten behoeve daarvan, met al wat op de onder 1—4 genoemde werken betrekking heeft.</p>	<p>In 1946 is de grens gewijzigd in verband met de oprichting van het waterschap Niervaert.</p>

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
de Nassaupolder, de Arenbergpolder en de Blokpolder 566.77-75 (1885).	Geertruidenberg West.	1890 35 1907 66 1914 20 1923 31	Klundert; Zevenbergen.	
Niervaert ongeveer 4000 (1946)	Geertruidenberg Oost, Willemstad West.	1946 58	Fijnaart, Klundert, Standaardbuiten,, Willemstad, Zevenbergen.	
de Nieuwe Ban 238.60.32.	Geertruidenberg Oost, Gorinchem Oost.	1906 89 1915 14	de Werken c.a.; Woudrichem.	
de Nieuwe Hooipolder ± 586.	Geertruidenberg Oost en West.	1940 24	Raamsdonk.	
de Nieuwe Moerdijk 90.76.20.	Geertruidenberg West.	1905 80	Klundert.	
de Nieuwe St. Michielsgestelsche Polder 507.	's-Hertogenbosch West.	1905 91 1918 15	Sint-Michielsgestel.	
de Nieuwe Zwaluwe Polder 500.25.38.	Geertruidenberg West.	1930 119	Hooge-en Lage Zwaluwe.	
Nieuw Hinkelenoord en Hoogerwerf 275.23.04.	Bergen op Zoom West, Hulst.	1906 31 1918 42	Ossendrecht; Woensdrecht.	
de Polder van Nieuwkuik 331.	Geertruidenberg Oost, 's-Hertogenbosch West.	1906 80	Vlijmen.	
de Po' der van Nieuwland of Manca Winterpolder 175.02.80.	Willemstad Oost.	1906 80	Standaardbuiten.	
het Nieuwland van Altena 1075.73.51.	Geertruidenberg Oost.	1905 45 1918 42 1928 20	Almkerk; de Werken c.a.	
de Polders van Nieuw-Vosmeer 1440.	Bergen op Zoom West, Willemstad West.	1934 124	Halsteren; Nieuw-Vossemeer; Steenberg c.a.	

Heeft ten doel.

Beheert en onderhoudt:

Opmerkingen:

het bouwen of aanleggen, beheeren en onderhouden van bemalings- en afwateringswerken;

het aanleggen, beheeren en onderhouden van waterkeeringen, wegen en andere waterstaatswerken en het verrichten van hetgeen verder bevorderlijk kan zijn aan de verbetering van den waterstaat der gronden binnen het gebied van het waterschap en aan de ontsluiting van dat gebied.

de waterstaatswerken, welke tot dusver werden onderhouden door de opgeheven waterschappen:

Bloemendaal en in uitwatering gecombineerde polders; de Kleine Noord- of Slikpolder; het Landeke van Hoogstraten en Baziuslandeke en de Vier Polders genaamd Grootte Polder, Oostelijk en Westelijk deel, Zandberg, Nieuwendijk en Kleine of Nieuwe Fijnaart; de waterstaatswerken in het waterschap welke voorheen onderhouden werden door de waterschappen de Mooie Keene en het Oudland van Standdaarbuiten en van de waterstaatswerken in het gebied van het waterschap, welke buiten het verband van de hierboven genoemde waterschappen gelegen zijn.

Het werd opgericht onder den naam van „Waterschap voor de stoombemaling van den Nassaupolder, den Arenbergsche Polder en den Blokpolder”. Bij besluit der Staten van 2 Juli 1890 werd deze naam gewijzigd.

Het waterschap is een samenvoeging van de thans opgeheven waterschappen:

Bloemendaal en in uitwatering gecombineerde polders; de Kleine Noord- of Slikpolder; het Landeke van Hoogstraten en Baziuslandeke; de Vier Polders; gedeelten van de waterschappen de Mooie Keene en het Oudland van Standdaarbuiten, alsmede van eenige buiten waterschapsverband gelegen gebieden.

De leggers van waterleidingen en waterkeeringen van de opgeheven waterschappen blijven van kracht totdat de daarin opgenomen waterstaatswerken zullen zijn geplaatst op de nieuw vast te stellen leggers van het waterschap Niervaert.

Het werd opgericht onder den naam „Waterschap de Nieuwe Buitendijksche Hooipolder”. Bij besluit der Staten van 21 December 1939 werd deze naam gewijzigd.

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
<p>HetNoorderafwateringskanaal 6376 (1927).</p>	<p>Geertruidenberg Oost.</p>	<p>1927 1 1927 2 1938 50 1938 51</p>	<p>Almkerk; Andel c.a.; Dussen; Eethen; Veen; Wijk en Aalburg.</p>	<p>de Polder van Aalburg; de Polder van Babiloniënbroek; de Polder van Drongelen; de Polder van Eethen; de Polder van Genderen; de Polder de Hil; de Jufvrouwweide en Zijlmanspolder; de Polder van Meeuwen; de Poldervan Veen; de Waarden; de Polder van Wijk; het Zuideveld; de Zuidhollandsche Polder; het grootste deel van de Hooge Maasdijk van het Benedenland van Heusden; de Drie Sluizen; 't Oudland van Alten; de Vier Bannen.</p>
<p>het Noordeveld onder Dussen 551.52.76.</p>	<p>Geertruidenberg Oost.</p>	<p>1906 25</p>	<p>Dussen.</p>	
<p>Noordoostelijk Noord-Brabant 58070 (1880).</p>	<p>Eindhoven Oost en West, Geertruidenberg Oost, 's-Hertogenbosch Oost en West, Rhenen Oost en West.</p>	<p>1918 18 1918 21 1919 45 1934 102 1942 46 1942 47</p>	<p>Alem c.a.; Berghem; Berlicum; Boxtel; Dinther; Drunen; Den Dungen; Empel c.a.; Engelen; Esch; Geffen; Heesch; Heeswijk; Helvoirt; 's-Hertogenbosch; Lith; Sint-Michielsgestel; Nuland; Oss; Ravenstein; Rosmalen; Schaijk; Schijndel; Vlijmen; Vught.</p>	<p>1. tot het waterschapsverband behooren: de Beneden-Aa; de Beneden-Dommel; de Polder van Berlicum; de Binnenpolder van Engelen; de Polder van Bokhoven; Boschveld en Maij; Brand en Beusing; de Polder aan den Dungensche Kant, ook genaamd de Oude St.-Michielsgestelsche polder; de Polders van den Eigen en Empel; de Gecombineerde Buitenpolder van Vlijmen, Engelen, Hedikhuizen en het Klein of Biessertpolder; de Ham en</p>

Heeft ten doel:

Beheert en onderhoudt:

Opmerkingen:

werken uit te voeren of te bevorderen, welke kunnen strekken tot:

1. het verkrijgen van meer doelmatige waterstanden op het Noorder Afwateringskanaal;
2. het verbeteren van de waterlossing en watervoorziening der binnen het waterschap gelegen gronden.

1. de waterleiding, loopende:
 - a. van de Afgedamde Maas naar de inlaatsluis in den waterkeerenden dijk te Wijk;
 - b. van de inlaatsluis, genoemd onder a, langs de Wijksche, de Doode- en de Hooge Steeg, dwars door den Biesheuvel naar de Broeksche Straat;
 - c. langs de Broeksche Straat, via den Broeksche Boezem, tot het z.g. Oude Maasje;
2. de waterleiding, loopende:
 - a. van het Noorder Afwateringskanaal, nabij de Aalsteeg, naar den Elsdijk;
 - b. langs den Elsdijk en het voetpad naar de Millenaarssluis;
 - c. door de Millenaarssluis tot het Noorder Afwateringskanaal;
3. de sluisen, duikers, stuwen, gelegen in de waterleidingen, vermeld onder 1 en 2;
4. de inlaatsluis in den Maasdijk te Wijk, genoemd onder 1a;
4. den inlaatduiker in den Maasdijk aan de zuidzijde van het waterschap de Waarden.

Bovendien beheert het waterschap alle andere kunstwerken, gelegen in of over de onder 1 en 2 genoemde waterleidingen, met uitzondering van de provinciale brug over den Broeksche Boezem in den weg van Eethen naar Meeuwen en van het electricchemaal van het waterschap de Polder van Babiloniënbroek op voornoemden boezem uitslaande.

de verbetering van den waterstaat te bevorderen in het noordoostelijk deel van Noordbrabant door het verstrekken van een bijdrage aan het Rijk in de kosten van den aanleg der werken tot verlegging van den Maasmond naar den Amer.

geen werken.

Het is opgericht onder den naam „Waterschap ter bevordering en verbetering van den waterstaatstoestand in het Noord-oostelijk gedeelte van Noord-Brabant”. Deze naam werd bij Besluit der Staten van 3 Januari 1918 gewijzigd.

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
Noordoostelijk Noord- Brabant 58070 (1880) <i>(vervolg)</i>				Rijskampen; het Hoog Hemsaal; de Kleine Wetering; het Laag Hemsaal; 's-Lands van Megen; het Moer- schot; de Mudakker en Plijnsche polder; de Nieuwe St.-Michiels- gestelsche Polder; de Polders van Oss en Geffen; de Polders van Ravenstein; de Theere Heide en Herlaar; de Polders Vliert en Ert- veld; de Polders van Vught; het Woud; 2. overige waterschappen: het Stroomgebied van de Aa; de Algemeene Omkading; de Blee- ken; de Bossche Sloot; het Stroomgebied van den Dommel; het Hel- voirtsche Broek; de Maaskant; de Zandlei.
de Noordpolder 568.14.68	Bergen op Zoom Oost en West, Hulst.	1907 60	Ossendrecht; Woensdrecht.	
de Noord-, Toren-, Oost- en West-Meerenpolder 575.	Geertruidenberg West, Willemstad Oost.	1905 6 1915 32 1927 15 1935 105 1946 59	Klundert; Zevenbergen.	
de Oostpolder onder Raamsdonk, Waspik en 's-Gravenmoer 285.	Geertruidenberg Oost.	1940 27 1944 37	's-Gravenmoer; Raams- donk; Waspik.	de Beneden-Donge.
de Opperste Polder van Andel 290.91.19 (1849).	Geertruidenberg Oost.	1905 40	Andel.	
de Polders van Oss en Geffen 1564.	's-Hertogenbosch Oost en West.	1942 43	Geffen; Oss.	
de Oude Appelaar 401.10.22.	Willemstad Oost.	1905 37	Fijnaart.	
de Oude Ban 350.24.47.	Geertruidenberg Oost, Gorinchem Oost.	1905 79 1915 15	Rijswijk; Woudrichem.	
de Oude Doorn 220.84.96	Geertruidenberg Oost.	1905 36 1939 40	Almkerk.	
de Oude Fijnaart 798.87.70.	Willemstad Oost.	1905 35 1937 69	Fijnaart.	

Heeft ten doel:

Beheert en onderhoudt:

Opmerkingen:

In 1946 is de grens gewijzigd in verband met de oprichting van het waterschap Niervaert.

Het waterschap is een samenvoeging van het waterschap de Polder van Oss en het waterschap de Buitenpolder van Geffen. Deze samenvoeging kwam in 1942 tot stand.

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
de Oude Heiningen 767,91.35.	Willemstad Oost.	1905 34 1907 53 1911 50 1918 42	Fijnaart.	
de Oude en Nieuwe Landen 647.15.40.	Bergen op Zoom Oost, Willemstad Oost.	1941 10	Hoeven; Oudenbosch.	
de Oude Prinslandsche Polder 2175.	Willemstad Oost.	1918 29 1940 11	Dinteloord; Oud- en Nieuw-Gastel.	
de Oude Straat 215.	Geertruidenberg Oost.	1940 14	Sprang-Capelle.	
Oudheusden en Elshout 983.05.45.	Geertruidenberg Oost.	1906 28 1461 18	Drunen; Heusden.	
't Oudland van Altena 5128.	Geertruidenberg Oost, Gorinchem Oost.	1907 7 1918 13 1919 22	Almkerk; Andel c.a.; Giesen; Rijswijk; de Werken c.a.; Woudrichem.	de Ban van Rijswijk; de Dull; Ganswijk; de Gecombineerde Andelsche en Giessensche Polders; Honswijk; de Nieuwe Ban; de Opperste Polder van Andel; de Oude Ban; de Oude Doorn; Sleuwijk; de Uiterwaarden; Uitwijk; Uppel; de Werkensche polder; Zandwijk; een deel van: den Polder de Hil; de Vier Bannen.
het Oudland van Standdaarbuiten 824.	Willemstad Oost.	1906 70 1923 27 1924 11 1936 45 1946 60	Standdaarbuiten.	
het Oudland van Zevenbergen 1366.69.77.	Geertruidenberg West, Willemstad Oost.	1919 23 1930 21	Zevenbergen.	
de Overdiepsche Polders 486 (1940).	Geertruidenberg Oost.	1940 18	Raamsdonk; Sprang-Capelle; Waspik.	
Wegschap de Peel 3695 (1920).	Eindhoven Oost, Venlo West.	1920 54 1920 55 1921 34 1935 36	Bakel c.a.; Gemert; Oploo c.a.; Vierlingsbeek.	

Heeft ten doel:

Beheert en onderhoudt:

Opmerkingen:

bescherming van het gebied tegen rivierwater.

den rivierdijk langs de Boven-Merwede en langs de Afgedamde Maas van de grens tusschen de gemeenten Werkendam en de Werken c.a. tot aan de grens tusschen de gemeenten Andel en Veen, met uitzondering van:

1. het gedeelte tusschen den oprit naar het Sleenwijsche Veer en den oprit voor den Rijksweg Gorinchem—Breda;
2. de waterkeering langs de west-, noord- en oostzijde van Woudrichem, alsmede de twee steenen leeren en de inundatiesluis (waalersluis in die gemeente).

den aanleg en het onderhoud te bevorderen van de volgende kunstwegen:

1. een weg van Deurne naar Oploo via Milheeze en de Rips, voor zoover deze weg in de gemeente Bakel c.a. en in het waterschap ligt;
2. een lengte van ongeveer 1950 m van voornoemde weg buiten de zuidelijke grens van het waterschap gelegen;
3. een zijweg van den weg, genoemd onder 1, van de Rips naar den provincialen weg Gemert—Stotershut.

Het waterschap werd opgericht onder den naam „Waterschap De Grootte Oude Straat”. Bij besluit der Staten van 21 December 1939 werd het gebied van het opgeheven waterschap Binnen de Oude Straat aan dit waterschap toegevoegd en de naam gewijzigd.

In 1946 is de grens gewijzigd in verband met de oprichting van het waterschap Niervaart.

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
het Pompveld 194.37.42.	Geertruidenberg Oost.	1905 33	Veen.	
de Prins Hendrikpolder 357 (1910).	Willemstad West, Bergen op Zoom West.	1910 38 1935 101 1938 63	Steenbergen; St. Philipsland (Z.).	
de Prins Hendrikpolder of Mancia Zomerpolder 77 (1924).	Willemstad Oost.	1924 10	Standaardbuiten.	
de Prins Karelpolder 213.88.40.	Bergen op Zoom Oost en West.	1906 82 1918 42	Woensdrecht.	
de Polders van Ravenstein 4954 (1937).	's-Hertogenbosch Oost, Rhenen Oost.	1937 43 1940 10	Berghem; Grave; Megen c.a.; Ravenstein; Schaijk.	
de Republiekpolder 97.58.39.	Geertruidenberg West.	1905 32 1916 22 1944 39	Oosterhout.	de Beneden-Donge.
Heemraadschap Van den Roosendaalschen en Steenbergschen Vliet 23800 (1821).	Bergen op Zoom Oost en West, Willemstad Oost en West.	1919 53 1921 9 1922 12 1925 12 1926 10 1933 100 1936 43 1937 65 1937 70 1940 8 1943 15	Bergen op Zoom; Dinteloord c.a.; Halsteren; Hoeven; Nieuw-Vossemeer; Oud- en Nieuw-Gastel; Roosendaal c.a.; Rucphen c.a.; Steenbergen c.a.; Wouw; Zundert.	de Gewijzigde Crujlslandspolders; de Graaf Hendrik polder; de Ligne; een deel van: de Heensche Polder; Heerjansland; de Oude Prinslandsche polder; de Volkerakpolders; Westland; de Wouwsche gronden.

Heeft ten doel:	Beheert en onderhoudt:	Opmerkingen:
<p>1. het in goeden staat brengen en houden van de Beersche Maas-dijken (deze hebben echter door de opheffing van den Beersche Overlaat in 1942 hun betekenis verloren);</p> <p>2. de zorg voor en het toezicht op het onderhoud van afwateringswerken en andere waterstaatswerken binnen zijn gebied, voor zoover zulks niet is opgedragen aan het waterschap de Maaskant;</p> <p>3. het verbeteren van de waterstaats-toestanden van de gronden binnen zijn gebied;</p> <p>4. het onderhouden van de wegen in zijn gebied, voor zoover zij vroeger in beheer en onderhoud waren bij de hiernaast (onder Opmerkingen) vermelde, opgeheven waterschappen, voor zoover zulks niet is opgedragen aan het waterschap de Maaskant.</p>	<p>de in de vorige kolom genoemde werken, voor zoover niet in beheer en onderhoud bij het waterschap de Maaskant.</p>	<p>Het is gedeeltelijk in Zeeland gelegen.</p> <p>Het waterschap is samengesteld uit de gronden van de opgeheven waterschappen: de Binnenpolder van Herpen; de Binnenpolder van Huisseling; de Binnenpolder van Overlangel; de Binnenpolder van Velp; 's-Lands van Ravenstein; de Polder van Dieden; de Polder van Neerloon; Dieden c.a., Deursen c.a. en Megen c.a.</p>
<p>de belangen te behartigen, die betrekking hebben op:</p> <p>1. de afsluiting van den Roosendaalsche en Steenbergsche Vliet;</p> <p>2. de afwatering der gronden, die via den Vliet op het Volkerak loozen;</p> <p>3. de scheepvaart, die door den Vliet gaat.</p>	<p>1. den Roosendaalsche en Steenberg-sche Vliet, van de Rijksbrug te Roosendaal tot zijn uitmonding in het Volkerak;</p> <p>2. de havens van Roosendaal, Steenberg en De Heen;</p> <p>3. het Bovensas;</p> <p>4. het Benedensas;</p> <p>5. de dichtingswerken nabij den mond van den Vliet;</p> <p>6. den Binnendijk van den Noord-heenpolder, van de aansluiting aan den dijk van het waterschap de Heensche Polder, nabij de Heensche Havenkom, tot aan het Benedensas;</p> <p>7. den Sasdijk, van de werken, genoemd onder 5 tot de aansluiting op den Koningsoorddijk.</p>	

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
de Royale Polder 1395.59.60.	Geertruidenberg West.	1907 71 1930 121	Hooge- en Lage Zwaluwe; Klundert; Zevenbergen.	de Nieuwe Moerdijk; een gedeelte van: de Nassau-polder, de Arenberg-polder en de Blok-polder. Tot het waterschapsverband behooren voorts, doch uitsluitend voor wat betreft de verzorging van de stoombemaling, de waterschappen: Eiderenspolder en Landeken Voordag; de Bre-dasche polder.
de Ruigenhil 1430.75.87.	Willemstad Oost.	1911 46 1918 42	Klundert; Willemstad.	
de Sabina Henricapolder 655.81.51.	Willemstad Oost.	1907 25 1918 42 1934 105	Fijnaart.	
de St.-Maartenspolder 602.	Willemstad Oost.	1938 71	Hoeven.	
Sleeuwijk 430.93.51.	Geertruidenberg Oost, Gorinchem Oost.	1905 29 1939 40	de Werken c.a.	
Wegschap de Somersche Heide c.a. 2927 (1934).	Eindhoven Oost, Valkenswaard Oost.	1934 47 1934 48 1937 36	Maarheeze; Someren.	
de Steen van Klooster- oord 49.74.70	Geertruidenberg West.	1906 47	Made c.a.	

Heeft ten doel:	Beheert en onderhoudt:	Opmerkingen:
<p>1. de belangen van waterlossing en waterkeering te verzekeren van de gronden binnen zijn gebied;</p> <p>2. stoombemaling te bezorgen aan de onder 1 genoemde gronden, met uitzondering van:</p> <p>a. de landerijen, gelegen in Schuddebeurs, Vegetas, Bercum en den Blokpolder, alsmede de buitendijks gelegen gronden;</p> <p>b. de gronden, gelegen in de waterschappen Elderenspolder en Landeken Voordaag; de Bredasche polder.</p> <p>de volgende wegen te verbeteren, te onderhouden en eventueel te veranderen in kunstwegen:</p> <p>1. den Kerkendijk, van het zuidoostelijk hoekpunt van perceel gemeente Someren, sectie E, no. 1931, tot de provinciale grens tusschen Noordbrabant en Limburg;</p> <p>2. van den Kerkendijk af:</p> <p>a. de Michielslaan tot den Maarheezedijk (Baan 1837);</p> <p>b. den Nieuwe Dijk tot het noord-oostelijk hoekpunt van perceel gemeente Someren, sectie G, no. 1614;</p> <p>3. den Hugterweg onder de gemeente Someren en Maarheeze, over Heugten en het Brugske tot de spoorbaan Eindhoven—Weert;</p> <p>4. den weg van Maarheeze naar Someren, van den Hugterweg, langs het Hoenderven tot de Sterkselsche Aa.</p>	<p>de werken, benoodigd voor het in de vorige kolom genoemde doel.</p> <p>de hiernaast genoemde wegen.</p>	

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
Wegschap Sterksel 1660 (1930).	Eindhoven Oost, Valkenswaard Oost.	1930 122 1930 123 1933 17 1934 103 1945 47	Maarheeze.	
de Theere Heide en Herlaar 271.80.14 (1882).	's-Hertogenbosch West.	1882 4 1906 84 1930 118	Sint-Michiëlsgestel.	
ten Westen van de Capelsche Vaart 255 (1846).	Geertruidenberg Oost.	1940 17	Sprang-Capelle; Waspik.	
ten Westen van de Vrijhoovensche Vaart 412	Geertruidenberg Oost.	1940 16	Sprang-Capelle.	
de Uiterwaarden (onder Andel, Giessen en Rijswijk) 106 (1883).	Geertruidenberg Oost.	1883 33 1907 61 1908 36	Andel c.a.; Giessen; Rijswijk.	
Uitwijk 296.03.01.	Geertruidenberg Oost.	1905 28	Almkerk.	
Uppel 255.27.19.	Geertruidenberg Oost.	1905 27	Almkerk.	
de Polder van Veen 438.37.45.	Geertruidenberg Oost.	1906 39 1925 34	Veen; Wijk en Aalburg.	
de Vervoornepolder 152.50.39.	Geertruidenberg Oost.	1906 26 1908 3 1919 50	de Werken c.a.; Werkendam.	
de Vier Bannen 1632.	Geertruidenberg Oost.	1907 69 1938 44	Dussen; Eethen; Wijk en Aalburg.	de Duil; Ganswijk; de Polder de Hil; het Noordveld.

Heeft ten doel:	Beheert en onderhoudt:	Opmerkingen:
<p>de volgende wegen te onderhouden, te verbeteren en eventueel te veranderen in kunstwegen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 3 wegen met als uitgangspunt het station Sterksel; <ol style="list-style-type: none"> a. den Bischopsweg tot aan den provinciaal:n weg Heeze—Someren; b. de Kloosterdreef tot aan het Peelven; c. de Stationslaan tot en met de brug over het Sterkselsch Kanaal; 2. den weg van de Stationslaan tot en met de brug over de Sterkselsche Aa in de richting Maarheeze; 3. den weg van Heeze naar Sterksel, van de Sterkselsche Aa, met inbegrip van de brug over dit riviertje, tot perceel gemeente Maarheeze, sectie D, no. 573. 	<p>de hiernaast genoemde wegen en werken.</p>	<p>Het werd opgericht onder den naam „Waterschap ten westen der Capelsche Vaart en het Veepad”. Bij besluit der Staten van 21 December 1939 werd deze naam gewijzigd.</p> <p>Het werd opgericht onder den naam „Waterschap De Polder van Uppel onder de gemeente Almkerk”.</p>

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
de Vier Polders 1141.97.26.	Geertruidenberg West, Willemstad Oost.	1930 120 1946 57	Fijnaart; Klundert; Zevenbergen.	een deel van Bloemendaal en in uitwatering gecombineerde polders.
de Polders Vliert en Ertveld 694 (1942).	's-Hertogenbosch West.	1942 38	's-Hertogenbosch; Rosmalen.	
de Volkerakpolders 2108 (1937).	Willemstad Oost en West.	1937 33 1938 25 1939 19 1940 7	Dinteloord.	
de Polders van Vught ± 1600 (1935).	's-Hertogenbosch West.	1935 68	Esch; Vught.	
de Vijdtpolder.	Hulst.	1868 32	Ossendrecht; Woensdrecht	
de Waarden ± 145 (1896)	Geertruidenberg Oost.	1896 18 1906 46 1938 45	Eethen.	
de Werkensche Polder 262.45.18.	Geertruidenberg Oost, Gorinchem Oost.	1905 85 1934 24	De Werken c.a.	
Westland 1720 (1934).	Bergen op Zoom Oost en West, Willemstad Oost en West.	1934 125	Halsteren; Nieuw-Vossemeer; Steenberg c.a.	
de Westpolder (onder Oosterhout) 517.54.47.	Geertruidenberg West.	1905 25	Oosterhout.	
de Willempolder (onder Dinteloord) 229.55.54 (1931).	Willemstad Oost.	1931 79 1931 80 1933 111 1933 112	Dinteloord c.a.	
Het Woud 287.54.26 (1883).	's-Hertogenbosch West.	1883 21 1907 76 1907 77 1944 15	Berlicum; Den Dungen; Sint-Michielsgestel.	
de Wouwsche Gronden 2000 (1935).	Bergen op Zoom Oost.	1935 69 1941 12	Roosendaal c.a.; Steenberg c.a.; Wouw.	

Heeft ten doel:	Beheert en onderhoudt:	Opmerkingen:
<p>bescherming van zijn gebied tegen buitenwater en de behartiging van waterloozing, alsmede de verdere belangen van den Grooten polder, oostelijk deel, en van de polders Zandberg en Nieuwen IJk.</p> <p>het beheeren en onderhouden van afwaterings- en andere waterstaatswerken binnen zijn gebied en het verrichten van alles wat bevorderlijk kan zijn tot verbetering van den waterstaat van de gronden binnen zijn gebied.</p>	<p>1. den bandijk langs de noordzijde van het waterschap;</p> <p>2. den vliet van de uitwaterings-sluis en de polders Zandberg en Nieuwendijk tot de buitenhaven van Zevenbergen met den dam en duiker aan het oosteinde van dezen vliet;</p> <p>3. den nieuwen weg door de Keensche Gorzen van den Nieuwendijk tot den Slijkpolderweg;</p> <p>4. de bemalingsinrichting.</p> <p>de Brillhoefwaterleiding.</p>	<p>Opgeheven 1 Juli 1946; zie waterschap Niervaert.</p> <p>Tot 1942 was de naam van het waterschap „de Gecombinerde Polders de Viert, het Ertveld, het Binnenland van Orthen, de Heuf en de Muntel onder de gemeenten 's-Hertogenbosch en Rosmalen”.</p> <p>In 1934 werden de waterschappen Westland en St. Oncommerspolder en de Oud-Glimespolder met eenige gronden buiten die waterschappen vereenigd tot het waterschap Westland.</p> <p>Het waterschap betaalt jaarlijks een bijdrage groot f 1000,—, aan het waterschap de Gewijzigde Cruislandspolders. Dit bedrag is een tegemoetkoming in de kosten, die laatstgenoemd waterschap moet maken om het van de Wouwsche gronden afkomende water af te voeren.</p>

Naam van het waterschap:	Blad der waterstaatskaart:	Jaartal en nummer Provinciaal blad:	Is gelegen binnen de grenzen der gemeenten:	Beslaat o.m. de volgende waterschappen:
de Polder van Wijk 590.	Geertruidenberg Oost.	1905 24 1938 38	Wijk en Aalburg.	
de Zandley 10740 (1941).	Breda Oost, Eindhoven West, Geertruidenberg Oost, 's-Hertogenbosch West.	1941 38 1944 17	Berckel c.a.; Drunen; Esch; Haaren; Helvoirt; Loon op Zand; Oisterwijk; Til- burg; Udenhout; Vught.	het Helvoirtsche Broek.
Zandwijk 163.60.62.	Geertruidenberg Oost.	1905 23	Almkerk.	
het Zuiderafwaterings- kanaal 6840 (1928).	Geertruidenberg Oost en West.	1928 23 1928 24 1931 7 1940 30	Loon op Zand; Raams- donk; Sprang-Capelle; Waalwijk; Waspick.	de Binnenpolder van Besoijen; de Binnenpolder van Capelle; de Binnenpolder van Sprang; de Binnenpolder van Waalwijk; de Buitenpolder van Besoijen; de Groot Waspijksche en Raamsdonksche polders; Klein Waspick; de Nieuwe Hooipolder; de Oude Straat; de Overdiepsche Polders; ten westen van de Capelsche Vaart; ten westen van de Vrijhoevensche Vaart; het grootste deel van: de Buitenpolder van Waalwijk; de Binnen- en Buitenpolder van Baardwijk.
het Zuideveld 224.63.02.	Geertruidenberg Oost.	1906 23	Dussen.	
de Zuidhollandsche pol- der 1151.82.83.	Geertruidenberg Oost.	1906 83	Almkerk; Duster.	
de Zuidpolder onder Os- sendrecht 330.00.74.	Bergen op Zoom Oost, Hulst.	1907 79 1912 32	Ossendrecht.	
de Zuidpolder van Woensdrecht, gemeen met Oud Hinkeloord 376.88.19.	Bergen op Zoom Oost en West, Hulst.	1906 32	Ossendrecht; Woensdrecht	

Heeft ten doel:	Beheert en onderhoudt:	Opmerkingen:
<p>1. het beheeren en onderhouden van de Zandlei, de Lei, de Broeklei, hun zijriviertjes en andere waterleidingen en daarin, daaraan of daarover gelegen kunstwerken, met uitzondering van de werken, welke thans door het waterschap het Helvoirtsche Broek worden beheerd of onderhouden;</p> <p>2. het aanleggen, beheeren en onderhouden van andere waterstaatswerken buiten het gebied van het waterschap het Helvoirtsche Broek en het verrichten van wat bevorderlijk kan zijn voor de verbetering van den waterstaat der gronden binnen zijn gebied.</p> <p>werken uit te voeren of te bevorderen, welke kunnen strekken tot:</p> <p>1. het verbeteren van den waterafvoer der binnen het waterschap gelegen gronden;</p> <p>2. het opheffen of beteugelen van overstromingen; een en ander voor zoover dit niet aan een of meer binnen zijn grenzen gelegen waterschappen ten behoeve van die waterschappen in het bijzonder is opgedragen;</p> <p>3. het verbeteren van den waterstaat in elk ander opzicht.</p>	<p>Tot op heden werden nog geen werken bij het waterschap in beheer en onderhoud gebracht.</p> <p>1. het Zuider Afwateringskanaal;</p> <p>2. het Zuidergemaal, nabij Keizersveer.</p>	<p>De waterloopen en waterstaatswerken blijven voorloopig in beheer en onderhoud bij de tegenwoordige beheerders of onderhoudsplichtigen en zullen in de door Gedeputeerde Staten gewenschte volgorde bij het waterschap worden gebracht.</p>

HOOFD WATER

A. BUITENWATERSTANDEN

op de Maas, de Bergsche Maas, de Afgedamde Maas, het Zuiderkanaal
de Oosterschelde en

Plaats van waarneming		Tijdvak 1931—1940				Tijdvak	
		Gem. hoog- water		Gem. laag- water		Gem. hoog- water	
		1 Mei tot 31 Oct. M.V.	Jaar	1 Mei tot 31 Oct. M.E.	Jaar	1 Mei tot 31 Oct. M.V.	Jaar
Maas	Sambeek (boven) . .						
	Sambeek (beneden) .						
	Boxmeer						
	Gennep						
	Mook						
	Grave (boven) . . .						
	Grave (beneden) . .						
	Ravenstein						
	Megen						
	Oijen						
Lith (stuw) boven .							
	Lith (dorp) ⁵⁾ . . .				1,35	1,84	
	Sint-Andries				1,30	1,70	
	Blauwe Sluis				1,22	1,58	
	Hedel				1,17	1,45	
	Hedikhuizen				1,07	1,33	
	Heesbeen				1,03	1,26	
Bergsche Maas	Drongelensche Veer.				1,07	1,24	
	Hagoord				1,11	1,26	
	Capelsche Veer . . .				1,13	1,26	
	Keizersveer				1,16	1,26	
	Mond der Donge . .				1,16	1,24	
Afgedamde Maas	Andel (Maaszijde) . .				1,14	1,36	

STUK XII STANDEN

IN METERS BOVEN N.A.P.

(Oude Maasje), de Donge, den Amer, het Hollandsch Diep, het Volkerak,
de Nieuwe Merwede

1936-1940		Tijdvak 1901—1940					
Gem. laag-water		Hoogste stand	Tijdstip	Laagste stand	Tijdstip	Eventuele lagere standen voor in werking treding der stuwten 1)	Tijdstip
1 Mei tot 31 Oct. M.E.	Jaar						
		13,34	26-11 '30 ^{a)}	6,55	13-12 '33		
		14,22	3- I '26	5,85	29-12 '38		
		13,46	3- I '26	6,17	30-12 '38	5,36	16-7 '21
		12,40	4- I '26	5,60	30-12 '38	4,87	16-7 '21
			18- I '20	4,98	30-12 '38	4,20	16-7 '21
		11,07 ^{b)}		4,00 g ^{d)}	19- I '40	3,64	16-7 '21
				2,33	30-12 '38		
		9,87	7-11 '24	2,00	30-12 '38		
		8,91	18- I '20	1,40	30-12 '38		
		8,24	18- I '20	0,90	30-12 '38		
		7,75	6, 7- I '26	0,78	30-12 '38	0,53	4-9 '35
						0,11	5, 18, 19-8 '35
0,33	1,09	7,75 ^{b)}	6, 7- I '26	-0,76	10-10 '39		
0,28	0,93	7,24	6, 7, 9- I '26	-0,65	8- I '40		
0,23	0,79	6,51	9- I '26	-0,65	8- I '40		
0,18	0,64	5,74	8, 9-1 '26	-0,80 g	19-12 '38		
0,08	0,46	5,20	9- I '26	-0,85 g	18-12 '38		
0,02	0,32	4,64	9- I '26	-1,30 g	19-12 '38		
-0,16	0,06	3,86	8- I '26	-1,35	18-12 '38		
-0,28	-0,10	3,36	21- I '20	-1,68	18-12 '38		
-0,32	-0,15	3,18	8- I '26	-1,72	18-12 '38		
-0,40	-0,30	3,14	14- I '16	-1,80 g	18-12 '38		
-0,48	-0,39	3,14	14- I '16	-1,85 g	18-12 '38		
0,02	0,33	4,65	9- I '26	-0,96	18-12 '38		

Plaats van waarneming		Tijdvak 1931—1940				Tijdvak	
		Gem. hoog-water		Gem. laag-water		Gem. hoog-water	
		1 Mei tot 31 Oct. M.V.	Jaar	1 Mei tot 31 Oct. M.E.	Jaar	1 Mei tot 31 Oct. M.V.	Jaar
Zuiderkanaal (Oude Maasje)	Waalwijk (stoomgemaal)					1,18	1,27
	Besojien					1,20	1,30
Donge	Rooie Brug						
	Willemsbrug						
	Geertruidenberg						
	Oosterhout						
Amer	's-Gravenmoer (Haven)						
	's-Gravenmoer (Hooge Brug ?)						
	Drimmelen					1,22	1,28
Hollandsch Diep	Lage Zwaluwe					1,27	1,30
	Moerdijk	1,34	1,34	-0,70	-0,74	1,31	1,34
	Willemstad	1,28	1,28	-0,75	-0,81		
Volkerak	Steenbergsche Sas	1,44	1,45	-1,25	-1,33		
Oosterschelde	Bergen op Zoom ⁹⁾	1,89	1,89				
	Deeneplaat	1,32	1,33	-0,62	-0,65		
	Werkendam (buiten)	1,51	1,53	0,11	0,19		

1) Stuw te Sambeek 5 October 1929, stuw te Grave op 10 Mei 1929 en stuw te Lith op 13 Maart 1936 in werking gesteld.

2) Standen hooger dan 11,50 m worden waargenomen bij de stuw.

3) Ontleend aan Grave (stad) 11,17 m + N.A.P., onder aftrek van 10 cm.

4) g beteekent: gegist.

5) Vet gedrukte plaatsnaam beteekent: registrerende peilschaal.

6) Waargenomen aan de peilschaal bij het veerhuis. Van 1 Januari 1936 af worden de standen waargenomen te Lith (dorp) nabij de los- en laadplaats.

1936-1940

Tijdvak 1901-1940

Gem. laag-water		Hoogste stand	Tijdstip	Laagste stand	Tijdstip	Eventuele lagere standen vóór in werking treding der stuwen	Tijdstip
I Mei tot 31 Oct. M.F.	Jaar						
-0,48	-0,33	2,63	14- I '16	-1,15	26- I '22		
-0,47	-0,34	2,63	14- I '16	-1,42	17-12 '38		
		2,50	23-11 '30	0,64	13- 9 '11		
		2,60	16- I '29	-1,40	3- 2 '29		
		2,70	9-10 '29				
		2,54	23-11 '30	-1,32	30- I '40		
			23-11 '30	-0,71	30- 9 '12		
		3,15	23-11 '08	-0,09 ⁸⁾	26- 2 '23		
		2,36	9- 3 '39	-0,56	7- 7 '39		
-0,54	-0,48	3,20	14- I '16	-1,95	18-12 '38		
-0,71	-0,70	3,53	13- I '16	-2,23	18-12 '38		
-0,73	-0,74	3,71	26-11 '28	-2,25 ^{g)}	12- I '13		
		3,66	26-11 '28	-2,25 ^{g)}	12- I '13		
		3,80	30-11 '11	-2,72	21- 3 '28		
			13- I '16				
		4,85	12- 3 '06				
		3,41	20-11 '28	-2,11	18-12 '38		
		3,60	4- I '26	-0,98	18-12 '38		

⁷⁾ Stand te 's-Gravenmoer (Hooge Brug) wordt van 1 April 1936 af opgenomen.

⁸⁾ Haven droog gevallen in Juni, Juli, Augustus, October, November en December 1935 en op andere tijdstippen. Hierdoor is de stand van — 0,09 onbetrouwbaar; hij kwam tevens in andere perioden voor.

⁹⁾ Laagwaterstanden worden niet opgenomen. Sedert 1941 bevindt zich hier een registreerende peilschaal.

B. BINNENWATERSTANDEN IN METERS BOVEN N.A.P.
op den Dommel, de Mark en Dintel met zijstroompjes

Plaats van waarneming	Tijdvak 1931—1940			
	Hoogste stand	Tijdstip	Laagste stand	Tijdstip
Dommel				
Boven den Venbergsche Watermolen . .	24,80	29-11-'39	Niet waargenomen	
Boven den Dommelensche Watermolen. .	23,05	29-11-'39	idem	
Beneden den Dommelensche Watermolen.	22,50	30-11-'39	idem	
Boven den Waalresche Watermolen . . .	19,73	1-12-'39	idem	
Beneden den Waalresche Watermolen . .	18,72	1-12-'39	17,40	September '39
Brug in den weg Meerveldhoven—Waalre	18,00	1-12-'39	17,00	September '39
Verdeelwerk in het Afwateringskanaal van den Dommel te Eindhoven	17,20	1-12-'39		
Boven den Gennepsche Watermolen . . .	16,42	10- 2-'37	15,60	September '39
Verdijkbrug te Eindhoven	16,16	1-12-'39	14,40	Augustus '40
Boven den Woenselsche Watermolen. . .	15,27	11- 2-'37	Niet waargenomen	
Kasteel Ekkart (Brug in den weg Woensel— Nunen)	14,21	1-12-'39	idem	
Bij de syphon in het Wilhelminakanaal . .	13,05	2-12-'39	10,40	17- 8-'40
Brug in den weg Son--Breugel	12,85	2-12-'39	10,12	17- 8-'40
Sint-Oedenrode (Hooge Vonder).	9,51	2-12-'39		
Sint-Oedenrode (boven den watermolen) .	7,44	2-12-'39		
Liempde Spoorbrug (beneden den water- molen)	7,14	2-12-'39	5,40	17- 8-'40
Boxtel (Scheepje).	6,35	November '30	3,45	September '39
Sint-Michielsgestel	5,61	November '30	2,85	September '39
Halder (Haanwijk)	4,90	30-11-'30	2,43	18- 6-'40
's-Hertogenbosch (boven de stuw onder de Vughterbrug)	4,50	November '30	2,70	September '39

Zijstroompjes van den Dommel:

Keersop

Westerhoven	24,98	28-11-'39	23,91	12- 6-'39
Groote Beek				
Middelbeers	17,12	30-11-'39	15,27	12, 13, 14-8-'37
Esschestroom				
Oisterwijk (Kloosterbrug)	9,02	2-12-'39	Niet waargenomen	
Oisterwijk (Ter Burgt)	7,46	21- 3-'40	idem	
Nemerlaar	7,19	November '30	idem	
Esch (Kasteelbrug)	5,10	November '30	idem	
Herlaar	4,90	November '30	idem	
Nieuwe Lei (zijtak van de Esschestroom)				
Goirle	13,09	8- 2-'37	11,57	10, 11-9-'39
Mark en Dintel:				
Boven-Mark				
Ginneken (Duivelsbrug) ¹⁾	2,41	23-11-'30	0,35	26- 5-'25
Strijbeeksche Beek (zijstroom van de Boven-Mark)				
Strijbeek	4,86	28-11-'39 6-11-'40	1,90	26- 9-'38
Mark en Dintel (Hoofdstroom)				
Breda	1,37	1939	— 0,56	1936
Terheijden	1,16	1939	— 0,70	1940
Zwartenbergsche Draaibrug	0,96	1939	— 0,68	1940
Langatsveer	0,94	1940	— 0,95	1940
Havenmond van Oudenbosch	0,92	1940	— 0,90	1940
Stampersgat	0,90	1939	— 1,10	1936 en 1940
Dintelsas	0,95	1940	— 1,42	1937
Aaof Weerij's (zijstroom van de Boven-Mark)				
Breda (Oranjeboombrug)	2,20	1- 1-'26	0,22	31- 8-'29

¹⁾ Worden niet regelmatig waargenomen.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

- AA, A. J. v. D. Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden, 13 dln. Gorinchem 1839—1851.
- Afwatering en kanalisatie van de Peel.* Voorloopig Rapport van het Ingenieurs-bureau voor Afwateringsbelangen en Openbare Werken. 's-Gravenhage 1920.
- BARENTS, MR. J. Het internationaal statuut van de Maas. Amsterdam 1940.
- BEEKMAN, DR. A. A., BANNIER, DR. W. A. F., BRUGMANS, DR. H., GOOSSES, DR. J. H. Geschiedkundige Atlas van Nederland, de kaarten: Holland ten zuiden van het IJ in 1300; De St. Elisabethsvloed in 1421. 's-Gravenhage 1938.
- BOGAARD, M. v. D. Bijdrage ten betooge van het onnatuurlijke en verderfelijke van het stelsel van wateropstuwing in Noord-Brabant of De Groenendijk. Nijmegen 1861.
- BONGAERTS, M. C. E. De Scheiding van Maas en Waal onder verlegging van de uitmonding der Maas naar den Amer. Uitgegeven door het Ministerie van Waterstaat. 's-Gravenhage 1909.
- Bijlage* behoorende bij Het Verslag van de Staatscommissie, benoemd bij K.B. van 20 Maart 1916, n°. 23, met opdracht een onderzoek in te stellen omtrent de oorzaken van de buitengewoon hooge waterstanden, tijdens den stormvloed van 13/14 Januari 1916 voorgekomen op de in Zuidholland gelegen benedenrivieren, meer bepaaldelijk op den Rotterdamschen Waterweg. (door P. SCHOTEL).

- DECKERS, DR. IR. J. H. F. De Waterstaatstoestanden in Noordbrabant binnen het stroomgebied der Maas, voorheen en thans. Tilburg 1927.
- FIJNJE, H. F. Vervolg op de geschiedkundige beschrijving der overlaten in de Provincie Noord-Brabant. 's-Hertogenbosch 1853.
- GEUS, A. DE. Geschiedkundige Beschrijving der Overlaten in de provincie Noord-Brabant. Breda 1844.
- GEUS, A. DE en RAPPARD, E. C. B. Statistiek Tableau der Polders in Noord-Brabant. 's-Hertogenbosch 1843.
- GLIMMER VEEN, D. J. Geschiedkundig Verslag van de meest bekende, buitengewoon Hooge Watervloeden, Doorbraken en Overstromingen, welke Noord- en Zuid-Nederland van de vroegste tijden tot heden hebben geteisterd. Amsterdam 1856.
- HANEWINKEL, H. C. FIL. STEPH. Geschied- en Aardrijkskundige Beschrijving der Stad en Meierij van 's-Hertogenbosch. Nijmegen 1803.
- HEEREN, JAC. J. M. Uit de geschiedenis van de rivier de Aa. (Artikel in Taxandria. Tijdschrift voor Noordbrabantsche Geschiedenis en Volkskunde) 43ste jrg. Bergen op Zoom 1936.
- HEURN, MR. J. H. VAN. Historie der Stad en Meierij van 's-Hertogenbosch. Utrecht 1776.
- HINGMAN, J. H. De Maas en de dijken van de Zuidhollandsche Waard in 1421. 's-Gravenhage 1885.

LANDMETER, FR. Uit het gebied van den voormaligen en tegenwoordigen Biesbosch. (Artikel in Tijdschrift voor Economische Geographie, Biesboschnummer, 20ste jrg., n°. 6, 15 Juni 1929).

LANSCHOT, F. J. VAN. De ontmanteling van 's-Hertogenbosch, de watervrijmaking en wat er zoo al verder geschiedde. (Bijdrage in: 's-HERTOGENBOSCH 1185—1935 Gedenkboek ter gelegenheid van het 750-jarig bestaan). 's-Hertogenbosch 1935.

LELY, DR. IR. C. W. Rapport betreffende de Verbetering van de Maas voor groote afvoeren. 's-Gravenhage 1926.

MANSHOLT, IR. D. R. De waterschapslasten in de provincie Noord-Brabant, 's-Gravenhage, Rijksuitgeverij 1939.

Lijst der Aardrijkskundige namen van Nederland (uitgegeven door het K.N.A.G.). Leiden 1936.

MECHELEN, HRI VAN. Heemraadschap van de Mark en Dintel. Eene bijdrage tot de geschiedenis der Heemraadschappen in Nederland. Oud-Gastel 1915.

Notulen van de eerste Gewone Zitting 1941 der Staten van Noord-Brabant.

Rapport betreffende de ontwatering van gronden, gelegen in het stroomgebied van de Aa of Weerijs. Nederlandsche Heide-maatschappij. Arnhem 1936.

Rapport betreffende de ontwatering van gronden, gelegen in het stroomgebied van de Boven-Mark. Nederlandsche Heide-maatschappij. Arnhem 1938.

SCHÖNHAGE, DR. H. A. De Brabantsche Biesbosch en zijn bewoners, Amsterdam 1940.

STEUR, P. J. P. VAN DER en STEUR—DE BRAUW, MR. A. E. VAN DER. Aanteekeningen op de verzameling van wetten, decreten, besluiten, tractaten en andere bescheiden betreffende den Waterstaat in Nederland. 's-Gravenhage 1929.

TAXANDRIA. Tijdschrift voor Noordbrabantsche Geschiedenis en Volkskunde. Elfde jrg; achttiende jrg; negen en dertigste jrg. Bergen op Zoom 1904, 1921, 1932.

VELTHOVEN, DR. H. VAN. Stad en Meierij van 's-Hertogenbosch. Amsterdam 1935.

Verslag nopens de stormen van Januarij 1863; 30—31 Januarij 1877; 12—13 December 1883; 9 Februarij 1889; 22—23 December 1894; 12—13 Maart 1906; 30 September—1 October 1911; 13—14 Januari 1916.

Verslagen over de Openbare Werken 1850—1941.

Verslag inzake onderzoek verbetering afwatering Mark en Dintel en verbinding Mark—Vliet. Prov. Waterstaat van Noord-Brabant 1936.

Verslag over den toestand der provincie Noordbrabant over 1920, aangeboden aan de Prov. Staten in de Zomerzitting van Juli 1921.

Idem over 1926.

Verslag over het Voorgevallene tijdens het Hooge Opperwater en den IJsgang op de Nederlandsche rivieren, in den winter van 1875 op 1876.

Voorloopig Rapport omtrent de Verbetering der Afwatering van Noord-Brabant. 's-Hertogenbosch 1919.

Uittreksel uit de rapporten omtrent het voorgevallene bij het Hoogwater en den IJsgang op de Nederlandsche Rivieren, in den winter van 1848—1849 en 1849—1850.

Uittreksel uit de rapporten van het Voorgevallene op de Rivieren in Nederland in het voorjaar van 1855.

Waterschapsbelangen Juli 1939; Augustus 1939; Juli 1940.

Wegwijzer voor de Binnenscheepvaart. 's-Gravenhage 1932.

SCHRIJFWIJZE AARDRIJKSKUNDIGE NAMEN

De plaatsnamen in dit boekje zijn geschreven overeenkomstig de spelling in de „Naamlijst van gemeenten en van de voornaamste dorpen, gehuchten enz. in Nederland,” bewerkt in 1932 door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Deze is een overdruk uit de publicatie „Plaatselijke indeeling enz.” volgens de volkstelling van 1930.

De overige aardrijkskundige namen zijn over het algemeen geschreven volgens de spelling, gebruikt in de „Lijst der aardrijkskundige namen van Nederland”, uitgegeven door het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap in 1936, met steun van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. Voor zoover het namen van riviertjes en waterlopen betreft, is de spelling in overeenstemming gebracht met de liggers, die bij de verschillende waterschappen voorhanden zijn.

Namen van waterschappen zijn beschouwd als eigennamen en geschreven zooals zij in het reglement zijn vastgesteld.

Ten slotte is de verbuigings-n in bijvoeglijk gebruikte eigennamen opzettelijk weggelaten om deze des te duidelijker te doen uitkomen.

ALFABETISCH REGISTER

In het Alfabetisch Register zijn opgenomen de namen van de beschreven of genoemde rivieren, beken, waterlopen, boezems, dijken, polders, kunstwerken enz. met daarachter de bladzijden waarop deze voorkomen.

Aflaatwerken, dijken, gemalen, havens, kanalen, overlaten, stuwen, verdeelwerken, waterkeringen, watermolens en waterschappen opgeheven bij de oprichting van nieuwe, zijn onderscheidenlijk vermeld onder de woorden „Aflaatwerk”, „Dijk”, „Gemaal”, enz.

Sluizen vindt men bij de wateren, waarin zij gelegen zijn; grondduikers bij de wateren welke er door kunnen stroomen.

Kanalen zijn vermeld onder het woord „Kanalen”; de voornaamste bovendien onder hun eigennamen.

De namen der thans bestaande waterschappen zijn niet in het Alfabetisch Register opgenomen omdat ze in Hoofdstuk XI alfabetisch gerangschikt voorkomen.

De namen der waterschappen, welke opgeheven zijn bij de oprichting der thans bestaande, vindt men onder „Waterschappen, opgeheven bij de oprichting van nieuwe” in het Alfabetisch Register.

Teneinde het opzoeken gemakkelijker te maken is meermalen hetzelfde onderwerp onder verschillende namen opgenomen.

e.v. beteekent: en volgende.

— stelt een herhaling van het laatste trefwoord voor.

	A	blz.		blz.
Aa	67, 80, 81, 82, 104, 143,	166	Aalskreek	261, 262, 264
— aflaatwerk	144,	145	Aalsloot	66
— afleidingskanaal	146		Aa of Weerijs	203
— afwaterend gebied	155		— afwaterend gebied	206
— bedijking	51		— bedijking	53
— beheer en onderhoud	156		— beheer en onderhoud	206
— bevaarbaarheid	156		— geschiedenis	206
— bodemval	152		— literatuur	393
— breedte en diepte	147		— overstromingen	295
— geschiedenis	156		— stuw	207
— grondduikers	146		— verlegging v. d. mond	206
— hoofdstroom	147		— verval	204
— omlegging Helmond.	148		Abeek	109
— overlaat	146		Achtbunderloop	165
— overstromingen	294		Achterste Stroom	166—169
— sluis (ontlast-)	146		Afgedamde Maas	117
— stuwen	147, 166		— waterstanden	384
— verdeelwerk	75, 145, 148		Aflaatwerk	
— verruiming	148		— Aa	144, 145
— zijstroomen	149		— Dommel	84—87

	blz.		blz.
Afleidingskanaal		Balkgraaf	124
— Aa	146	Balkloop	137, 139
— Beek en Donk	144, 145	Bameersloop	274
— Boerdonk-Keldonk	150	Banen	78, 81
— Peel	103, 133, 136	Bard (poldertje van)	40
— Stipdonk	144	Barrièreloop	154
Afleidingskanaal Peel	103	Bassin	97
Afwateringsgeulen	284 e.v.	Bavelsche Lei	195
Afwateringskanaal		Bavelsche Loop	194, 343
— Dommel-Beatrixkanaal	84	Beatrixkanaal	84—89
Afwateringskanaal 's-Hertogen-		Bedijkingen	
bosch-Drongelen	66, 70	— kleine rivieren	51
— afwaterend gebied	239, 244	— overzicht	57 e.v.
— beheer en onderhoud	244	— verleden	48
— bevloeiingswater	214	Beek	110, 193
— breedte en diepte	238	Beekgraaf	153
— geschiedenis	245	Beekloop	162, 170
— grondduiker	214	Beeksche Waterloop	172
— loozing	242	Beersche Maaswater	30, 231, 234
— peil	242	Beerze	93, 165, 167
— wateronttrekking	243	Beerzenloop	165
Alem	48	Belevensche Loop	168
Algemeene Omkading	238	Bemalingen	211 e.v.
Allardspolder	288	Benedensas	113, 116
Alm	217—220	Bercum	259, 377
Alm en Gantel	280	Bergsche Maas	117, 128
Almsluis	218	— afwaterend gebied	125
Alm (kleine waterloop)	285	— bedijking	55
Amer	117, 128, 131	— stormvloedstanden	298
— waterstanden	386	— uitgevoerde werken	128
Andel		— waterstanden	384
— afdamming	305	Berkenloop	165
— afsluitdijk	48	Berkloop	335
— schutsluis	119	Berkumpolder	259
Anna Mariapolder	41	Berloop	206
Annapolder	50	Besluiten	328
Anthonisloop St.	135, 137, 139	Betonmuurtjes	34
Astensche Aa	151	Bevloeiing	66, 81, 169
Astensch Peelkanaal	77	Biesbosch	
		— indijking	56
		— literatuur	393, 394
		— overstromingen	293
		— waterkeering	44
		— waterrijke polders	50
		Bieskens	110, 211

B

Baanloop	193
Bakelsche Aa	151, 152
Balker Boterbeek	79, 81

	blz.
Binnengedijkte Oude Maasje	216
Binnen Oude Maas	211—216
Binnenpolder van den Achterste Distelberg	240
Binnenscheepvaart	395
Blaaksloot	181
Blaakvliet	258
Blanken, Jan — ontwerp Nieuwe Merwede	304
Blauwe Sluis	111, 231
Bleeke Kil en Oostkil	285—289
Blekloop	208
Blokkenpolder	258
Blokpolder	377
Bocholverbeek	77, 81
Bodemval Aa	152
Bodemvorming	15
Boeimeerloop	206
Boerenverdriet	288
Boertjensgors	263
Boezem (zie ook „Voorboezem”) — Broeksche	280
— Royale Polder	258, 259
— Binnenpolder van Terheij- den en Zwaluwe	255
Boezembemalingen	23
Boezems	211 e.v.
Boomvaart	111, 112, 271—275
Borgvlietsche Kreek	337
Bosch- en Kasteelbeek	193
Boschloop	171
Boshoverbeek	77, 81
Boscherweijerloop	162
Bossche Sloot 66, 67, 236, 237, 241	
Bossche Veld	303
Boterpolder	115
Bouwpolder	288
Boven Mark	193
— beheer en onderhoud	195
— literatuur	393
Boven Merwede	47
Bovensas	113
Bovenste Lei	187
Brandsche Beek	110, 111, 271

	blz.
Brede Watering	112
Breedwater	164
Breugelsche Beek	172
Brilhoefwaterleiding	381
Broeklei	240
Broekloop	152
Broeksche Beek	194
Broeksche Boezem	280
Broeksche sluis	228, 280, 282
Broeksloot	139
Bruggenrijt	88, 164
Bruinhoeksche Waard	50
Bruininkspolder	365
Burchtsche Loop	153
Busselsche Loop	151
Bijloop	204, 205, 335
Bijster	248

C

Chaamsche Beek	194, 343
Conrad, rapport	305
Crèvecoeur	67

D

Dalemstroomken	166
Darinkdelven	318
Defensie- of Peelkanaal	101—103
Demer	212
Diepenhoeksche Loop	149
Dieze	64, 65, 66
— afwaterend gebied	68
— bedijking	53
— beheer en onderhoud	68
— dijken	68
— geschiedenis	70
— loozing	67 e.v.
— peil	31, 68
— sluis	29, 56, 67, 68, 70, 71
Dintel	193, 199, 201, 202
— afsluitdam	38
Dintelsas	201, 202
Dommel	65, 84, 157
— aflaatwerk	84—87
— afwatering	192

	blz.		blz.
Dommel afwateringskanaal	158	Dubbele Heul	274
— bedijking	52	Dungensche Loop	151
— beheer en onderhoud	173	Dussen (rivier)	276
— bevoeiingen	174	Dijk	
— geschiedenis	174	— Achter-	30
— grondduiker	93, 158	— Achterste	34, 247
— overstromingen	294	— Bernsche	42
— sluis Diezedijk	175	— Binnen-	40
— stroomgebied	174	— Boeren-	266
— stuwen	160, 161	— Bolspolder	54
— verbetering	175	— Buiten-	36, 37, 44
— verdeelwerk	85, 86, 158	— Dobbensche	36
— waterafvoer	158	— Doeverensche zee-	33
— watermolens 159, 160, 174, 176		— Drunensche	33
— waterstanden	388	— Dungensche	51
— zijstroomen	161	— Dussensche	51
Dommelbergen (polder)	254	— Dwars-	49
Donge	88, 91, 180	— Elshoutsche	33
— afdamming	56	— Groenen-	44, 45, 49, 266, 306, 307, 361
— afwaterend gebied	189, 191	— Heensche	39
— bedijking	53	— Hei-	32, 33, 49
— beheer en onderhoud	188	— Holderbergsche	54
— boezemwater	189	— Hollandsche	238
— breedte en diepte	182	— Honderdmorgen-	66
— grondduiker	91, 182	— Hooge Maas-	30, 31, 32, 46
— overstromingen	295	— Hooge Zwaluwsche Haven	36
— sluis (inundatie)	192	— Keizers-	35, 292
— sluizen	182, 192	— Kepkensdonk-	308, 361
— stuwen	183	— Kilboers-	44
— waterstanden	386	— Klaverpoldersche	36
— zijstroompjes	183	— Langstraatsche Ban-	33, 34
Dongekeeringen	53	— Lutter-	361
Dongepolders	294	— Maas-	27, 28
Donkersvoortsche Loop	150, 151	— Mariapoldersche	54
Doode Gracht	163	— Merwede-	45
Doode Maas	42	— Nieuwen-	44
Doode Wetering	65	— Nieuwe Vlietpolder-	54
Doornsche Beek	343	— Nieuw Gastelsche	54
Doornsche Gantel	217	— Nieuwlandsche	36, 266
Dorpwaterloop	180	— Noordheensche	39, 54
Drainagevelden Tilburg	186	— Oost-	37
Driebroederspolder	38	— Oost Graaf Hendrikpolder-	54
Drie Sluizen	217—220	— Oosthaven-	54
Drievriendenpolder	38	— Oostschenkel-	44
Drunensche Loopke	212		

	blz.		blz.
Dijk Oude Heiningsche	38	— bedijking	52
— Oudheusdensche Zee-	33	Evertkreek	110
— Rammegatsche	280		
— Rijks-	31, 32, 43, 55	F	
— Sas-	38, 39, 45, 47, 51, 54	Ferrand, rapport	305
— Seghe- 49, zie ook „Groenen- dijk”		Fortje waterloop	162
— Slaakdam	39		
— Sleeuwijksche	45	G	
— Spoorweg- Bergen op Zoom		Gaanloop	154
	40, 54	Gaatsche Wetering	256, 257
— Standhazensche	35	Galdersche Beek	194, 343
— Stoof-	262	Gantel	217
— Tholensche	40	Gasthuisweide	191
— Tonne-	262	Gat van den Ham	55
— Triangelpolder-	54	Gecombineerde Buitenpolders .	365
— Vierendeelsche Hooge	36	Gecombineerde Oude Noordt, Toren, Oost- en Westmeeren- polders	365
— Vissschers-	44	Geldersche Polder	365
— West-	37	Gemaal	
— Westhaven-	54	— Aalskreek	262
— Winter-	33, 247	— Bern	291
— Zee-	33, 39, 40, 54	— Binnen Oude Maas	212
— Zuidelijke Rijks-	31, 32	— Bleeke Kil en Oostkil.	287
— Zuidhollandsche	50	— Boezem v.h. waterschap de Binnenpolder van Ter- heijden en Zwaluwe	255
— Zuidzee-	54	— Boezem v. d. Royale Polder	258
Dijken		— Boezem Zuidhollandsche Polder (Hellegat)	224
— aanleg van nieuwe	55	— Drie Sluizen	218
— in Limburg	28	— Emmikhovensche Boezem	221
— verzwaren	57 e.v.	— Gewande	67
Dijkscollegiën	24	— Haven v. Zevenbergen, ten Westen van de	263
		— Hekellaan	69
E		— 's-Hertogenbosch zie „Hekellaan”	
Eendrachtspolder	288	— Hertogswetering	232, 234
Eindhovenensche Kanaal	76, 81, 83	— Hoefgraaf	233
Ekkersrijt	88, 164	— Keenehaven	265
Eldersche Turfvaart	109	— Markdijk	264
Elisabethsvloed St. 50, 216, 296, 310		— Nieuwendijk	218, 291
Elsbeekswaterloopje	240	— Nieuwe Zwaluwe Polder .	256
Elzenloop	161		
Elzensche Loop	153		
Emmikhovensche Boezem	221		
Engebeek	110, 211		
Esperloop	152		
Esschestroom	165, 166		

	blz.		blz.
Gemaal Noorder Afwaterings-		Grondkrib	134
kanaal	229	Groote Aa	149, 170, 171
— Noordschans	262, 263	Groote Beek 93, 102, 103, 139, 140,	
— Orthen	67, 234	164, 194, 343	
— Oude Heiningsche Haven	285	Groote Beerze	166
— Overdiepsch	291	Groote Bolsolder	115
— Polder van Vught	241	Groote Kurenpolder	288
— Pereboom	228, 291	Groote en Kleine Schenkeldijk-	
— Rioleering Vught	241	sche Polders	365
— Roode Wetering	233	Groote Lei	184
— Sasse, Van	143	Groot Empelsche Sluis	234
— Vier Bannen	222	Groote Polder	288
— Visschersgat	254	Groote Rampolder	40
— Voorboezem Ruigenhil	267	Groote Spiepolder	107
— Voorboezem Schudde-		Groote Waard	50
beurspolder	260	Groote Waterloop	165
— Waalwijk	213, 291	Groote Wetering	153, 154
— Zuider Afwateringskan. 251, 291		Groote Wiel	215
— Zuider Stoom-	251, 291	Gijster	50
Gemeenlandsche Sluis.	211, 339		
Gemeentensweiden	66, 242	H	
Gender	84, 87, 92, 163	Haagsloop	149
Geologie	15	Hagelooop	169
Geologische kaart	16	Hainkbeek	110
Geschiedenis	20	Halsche Beek	140
— literatuur	392 e.v.	Halsche Water	52, 165, 166
Gewande	231, 234	Hamelspoel	232
Giese Vennekens	103, 132, 134	Hamelspoelsche Dam	49, 361
Gilze Wouwenbeek	195, 345	Hamsloot	65
Gooikensgat	53, 91, 185	Handel (polder de)	191
Goorloop	149, 150, 169	Hartelsche Vliet	96
Goudbergsche Lei	204	Haven	
Graafsche Raam	140, 141	— Capelsche	177
Graspeelloop	140	— Dinteloord	199
's-Gravenmoersche Haven	53	— 's-Gravenmoer	53, 187
's-Gravenmoersche Vaart 53, 186-189		— Groenendijk	53, 184
Grebbe	209	— Hank	286
Grenspolder	42	— Heensche	112
Grenstractaten	324	— Hooge Zwaluwe	255
's-Grevelduinsloot	187	— Leursche	197
Grienden	24	— Melkhaven	187
Groenendijsche Haven	53, 189	— Oosterhout	91
Groengronden	22	— Oude Heiningsche	284
Grondduiker. Zie bij het water,		— Oudenbosch	198
dat er door kan stroomen.			

	blz.
Haven Raamsdonksveer	188
— Roosendaal	112
— Steenbergen	112
— Veghel	75, 80
— Vrouwkenskaatsche	177, 248
— Waalwijk	177
Haven van Zevenbergen	104—108
Hazeldonksche Beek	194, 343
Hazenmeeren	205
Hedikhuizen	32
Hedikhuizensche Maas	246
Hedikhuizensche Sas	246
Heemraadschappen, zie „Water- schappen”	
Heenplaat	50
Heensche Haven	112
's Heerenhuise Vliet	260
Heidsche Loop	152
Heigraafwetering	154
Heikantsche Beek	194, 343
Heiloop	165, 168
Heivartje	197
Helena- of Peelvaart	100, 101
Hellegat	224
Helloop	204
Henriëtepolder	265
Henxbroekbeek	203
Herdijkingen	57 e.v.
Herpenbeek	163
Hertogswetering	141, 230—235
Heugterbeek	149, 172
Heulput	110, 111, 272, 273
Heusden	212
Heusdensche Kanaal	46
Hillen	190
Hoefgraaf	230—236
Hoevensche Loopje	168
Hollanderbroek	139
Hollandsch Diep	104, 105
— stormvloedstanden	298
— waterstanden	386
Honderdendertig	50
Hondsdonksche Beek	343
Hoofdlanden	50
Hoogeindsche Beek	169

	blz.
Hoogenhof	50
Hooge Polder	50
Hooge Raam	140
Hoogstraat Werkendam	44
Hoogstraat Woudrichem	46
Hoogveen	19
Hooidonksche Beek	172
Hooislobben	190
Horsensche Graaf	124
Huigenpolder	107
Hultensche Lei	184

I

Ingelandsche Stroom	51, 153, 154
Inleiding	15

J

Jachtsloot	66
Jannezand	287
Jansbeek St.	124
Jeker	82
Johannisseland	219
Jolles, rapporten	131
Jonkershoef en Hoogland (pol- der).	258
Julianakanaal	130

K

Kaaisluis	273
Kanaal Engelen-Henriëttewaard	64, 65
— beheer en onderhoud	68
— geschiedenis	70
— schutsluis	29
Kanaal 's-Hertogenbosch- Drongelen	68
Kanaal van Deurne	97—101
Kanalen	
— Afleidingskanaal, zie aldaar	
— Afwateringskanaal, zie al- daar	
— Afwateringskanaal 's-Her- togenbosch—Drongelen	238

	blz.		blz.
Kanalen Astensch Peelkanaal . . .	97	— Noorder Afwateringskanaal	225
— Beatrixkanaal	84	— Noordervaart	78, 100
— Blattersvaart	322	— Oude Moervaart	208
— Boomvaart	271	— Oude Vaartje	187
— Defensie- of Peelkanaal . . .	101	— Peelkanalen	101
— Dieze	64 e.v.	— Roosendaalsche en Steen-	
— Eindhovenisch Kanaal	83	bergsche Vliet	108
— Engelen-Henriëttewaard . . .	64 e.v.	— Rucphensche Vaart	269
— Gewezen Loonsche Vaart . . .	320	— Steelhovensche Vaart	185
— 's-Gravenmoersche Vaart . . .	53,	— Turfvaart	204, 205
	186	— Vaart	186
— Haven van Zevenbergen of		— Verbindingskanaal in het	
Roode Vaart	104	Bossche Veld	80
— Heivaartje	197	— Verlande Vaart	265
— Helena- of Peelvaart	99	— Vlettevaart	270
— Hooge Vaart	248	— Vrouwkensvaart	177, 248
— Kanaal van St. Andries	304, 305	— Wilhelminakanaal	89
— Kanaal in het Bossche Veld . .	80	— IJzermolensche Vaart	204
— Kanaal Briegden—Neer-		— Zuider Afwateringskanaal	247
haren	79	— Zuiderkanaal	177
— Kanaal van Deurne	97	— Zuidwillemsvaart	71 e.v.
— Kanaal van Heerewaarden . . .	304	— Zijkanaal naar Tilburg	92
— Kanaal door de Kempen	79, 82	Karnemelkspolder	287
— Kanaal Luik—Maastricht	80, 82	Kasteelsche Loop	149
— Kanaal van Roosendaal	109,	Katsbocht	168
	268, 269	Kauwelaarsche Beek	195
— Kanaal van Voorn	304	Kaweische Loop	152
— Kerkvaart	177	Keenhaven	202, 265, 266
— Kibbelvaart	198	Keensche gorzen	107, 261
— Koordekanaal	104	Keersop	161
— Laaksche Vaart	197	Keirschotsche Beek	193
— Labbegatsche Vaart	177	Keizersdijkpolder	50
— Leivaartje	184	Kerkenloop	153
— Loonsche Vaart, Gewezen	320	Kesselsche Graaf	361
— Mark en Dintel	108	Ketelmeeren	205
— Markkanaal	96	Ketelpolder	259
— Moervaart	210	Ketelvliet	258
— Natte of Eldersche Turf-		Keunisloop	162
vaart	268	Keutelmeer	208
— Niervaart	49	Kibbelvaart	198
— Nieuwe Dieze	64 e.v.	Kievitsloop	149, 172
— Nieuwe Roosendaalsche		Klaverpolder	258
Vliet of Roosendaalsche		Kleine Aa	149, 165, 166, 167, 171
Haven	109, 112	Kleine Abeek	109
— Nieuwe Vaart	248	Kleine Beek	135, 203, 204, 335

	blz.
Kleine Beerze	165, 166
Kleine Bolspolder	115
Kleine Dommel, zie onder „Rul“	
Kleine Karolinapolder	38
Kleine Lei	167, 168
Kleine Lokker	197
Kleine Stroom	165
Kleine Wetering	154
Klein Leiken	183, 187
Kletterwater	109
Klundert	105, 266
Koekkoekpolder	365
Koemeerloop	164
Koevoortsche Loop	165
Koksheuvels	190
Koningsoorddijk	54
Koordekanaal	102, 153
Koperen Loop	152
Korte Oude Moerdijk (polder)	258
Kraggen	209
Krampenloop	271
Krayenhoff, plannen voor de Maasmondverlegging	305
Kromgat	53, 184, 185, 190
Kronme Kreek	267
Kroon en Zalm	50
Krouwerskade	44
Kruisriool	273
Kruisstraat Werkendam	45
Kuiksche Graaf	212
Kuiksche Sloot	236
Kun, van der, rapport.	305
Kwalbeek	151
Kwestieus	50, 190
Kwestgelden	37, 262, 293
Kijfhoek	50

L

Laddam	265
Laagheiveldsche Beek	194
Laagveen	19
Laalkreek	112
Laaksche Vaart	197, 198
Laarakkersche Waterleiding	139

	blz.
Lactariabeek	133, 136
Lage Raam	138
Lakerloop	169
Lamgatsveer	105
Landmeersche Loop	104, 153
Landscheiding	183
Langeplaat	50
Langewegsche Vliet	104, 107
Ledeackersche Beek	139
Leek	150
Lei	169, 180, 195, 239, 240, 345
Leigraaf	153
Leivaartje	184
Leiwater	187
Lely, rapporten	131, 312
Lepelaar	50
Leursche Haven	197
Ligne	112
Lindonk,	191
Literatuur	391
Lokkersgors	258
Lokkerspolder	261
Loobek	103, 132, 134
Loopje	111
Loosbroeksche Doop	154
Loosekaatspolder	263
Loozing	21
Loozingskanaal Rucphensche Vaart	110

M

Maas	117 e.v.
— afdamming Heusden	310
— afvoer	120
— afwaterend gebied	125
— bevoelingsen	324
— bodemdiepten	120
— breedte	118
— dijk	27, 28
— gekanaliseerde	118
— geschiedenis	127
— kanalen, uitmondende in de	119
— kanalisatie	129
— literatuur	391 e.v.

	blz.		blz.
Maas scheepvaart	118	Moezel	171
— sluzen	117	Moken	50
— stormvloedstanden	298	Molenbeek	109, 110
— stuwen	117, 122, 123	Molenlei	195, 345
— verbetering voor groote afvoeren	130, 313	Molenloop	153
— wateraftapping	324	Molenpolder	54
— waterkeering	27 e.v.	Molens (zie „Watermolen”)	
— waterstanden	384	— beplantingen bij	329
— zijdelingsche afleidingen	121	Mooie Keene	202
— zijtakken	124	Moordplaat	50
Maaskade	30	Mortelbeek	205, 335
Maasland	307		
Maasmondverlegging		N	
— Krayenhoff	305	Nathalspolder	224, 287
— onderdeelen	128	Natte of Eldersche Tuffvaart	109, 268, 269
Maasmondwet	128	Neerbeek	81
Maasverbetering	132	Nelismannenwaard	50
Malta	50	Nennenbroek	254
Mark 96, 104, 105, 108, 193, 195—203		Niervaart	49
Mark en Dintel	193	Nieuw Boerenverdriet	224
— afwaterend gebied	199	Nieuwe Bak	65, 66
— afwatering	192, 201	Nieuwe Baksluis	66
— geschiedenis	201	Nieuwe Dieze	68, 70
— literatuur	393, 394	Nieuwe Doornsche Polder	219
— overstromingen	295	Nieuwe Lei	92, 167, 168
— waterstanden	388	Nieuwe Maasmond	305
Markkanaal	96, 97, 203	Nieuwe Merwede	55
Mark-Vlietverbinding		— ontwerpen	304
— literatuur	394	— rapporten	304
Marschpolder	235	— stormvloedstanden	298
Matjens	114, 200, 206, 268	— waterstanden	386
Meer	238	Nieuwe Raammond	140, 141
Meerkensloop	153	Nieuwe Roosendaalsche Vliet	109, 211
Meerloosche Loop	149	Nieuwland (polder)	260
Meeuwensche Sluis	228	Nieuwland van Altena	221
Melkhaven	53, 187	Nollekessas	105, 305
Merkske	194	Noordelijke Waarden	2
Merwede	51	Noorderafsluitdijk	2
Merwededijk	45	Noorder Afwateringskanaal	225—229, 278
Middelbergsche Loop	152	Noordergat	101
Millenaarssluis	284	Noordervaart	78, 100
Moerasveen	18		
Moernering	210, 318		
Moersloot	204, 335		

	blz.
Noordheensche polder	39
Noordschans	37, 262, 263

O

Oeffeltsche Beek	136, 138, 139
Oliezand	190
Omkadingen	57 e.v.
Oostelijke Singelgracht van Breda	195
Oostelijk Snijderspolderdje	228
Oosterschelde	386
Oostgorspolder	259
Oploosche Molenbeek 133, 135, 138	115
Opmanspolder	115
Oranjepolder of de Blokken 191, 254	234
Orthen, gemaal	234
Osser Parallelwetering	230, 236
Ottersgraaf	139
Oudebansche Boezem	217
Oude en Nieuwe Pelgrimspolders 365	172
Oude Graaf	172
Oude Heiningische Haven	284, 285
Oude Lei	167, 180, 240
Oude Loop	194, 343
Oude Maasje	176—179
— afdamming	56
— bedijking	31
— sluis Doeveren	216
— waterstanden	386
Oude Moervaart	208, 269
Oude Polder onder Zevenbergen 365	197
Oude Turfvaart	197
Oude Vaartje	187
Oude Zoek (ven)	270
Oude Zoom	208
Oudglimespolder	39
Oudland (polder)	256, 260
Overlaat	146
— Aa	31, 301, 303, 309
— Baardwijksche 31, 301, 303, 309	303, 306, 307
— Bokhovensche 30, 31, 132, 301,	302, 303, 308, 309
— Contelmo	121

	blz.
— Dieze	53
— Diezedijken	301, 308
— Dommel	86
— Dreumel	304
— Ekkersrijt	164
— Groenendijk	307
— Groote Beek	164
— Heerewaardensche 28, 301, 303,	304, 305, 309
— Heugemsche	121
— Kanaal 's-Hertogenbosch— Drongelen	68
— Oud Sint Andries	304
— Rossum	304
— Vlijmen 301, 302, 303, 308, 309	158, 242
— Zestigelsche brug	74
— Zuidwillemsvaart	74

Overlaten

— aanleg	314, 316
— afsluiting	315, 317
— functie	300
— geschiedenis	303
— lengte	314, 316
— literatuur	392
— ophooging	315, 317
— overstorthoogte	314, 316
— overzicht	314
— werking	302
Overschotsche Loop	152
Overstormuur Heulput	111
Overstromingen 57 e.v., 292—296	230, 235
Oyensche Parallelwetering. 230, 235	

P

Pangatsche Loop	165
Panheel, sluis	78
Papegat	110, 211
Pascalispolder	288
Pauluszand	50
Peel	391
Peeldam	361
Peelkanaal	101, 135, 136, 140
Peelrijt	170
Peelsche Loop	153

	blz.
Peelven	172
Peesgatloop	93
Penantenbrug	182
Pereboompolder	43
Pereboomsuis	283
Perziksluis	281
Petrusplaat	50
Petruspolder	50
Piekenwaard	48
Pillekenswater	209
Planologische Dienst	332
Platteweg (polder)	254
Plomp	50
Polderland	22
Polder van Vught	241
Poldervlietje	258
Polderwatervoorziening	
— Dussensche	276—278
— Noorderafwateringskanaal	
	279—284
Pomphoeksche Wetering	65, 66
Poppelsche Lei	167, 168
Potaschfabriek	209
Prikwaard	287
Prins Willem Frederik Karels- polder	39
Prise d'eau (Maastricht)	326
Putwiel	232

R

Raam	102, 138—142
Raamloop	204
Raamsche Loop	239
Raamsloop	169
Raamsuis	140
Rakerloop	171
Ramgat	351
Ranningswaterloop	273
Rapporten	391 e.v.
Rauwenbocht	169
Rechtendijksche Gat	184
Reeloop	170
Refelingsche Loop	172
Reglementen	328

Rekgraaf	124
Retsche Loop	168
Reuzel	92, 166—169
Riet, de	198
Rietgorzen	24
Ringselven	79
Rioleering Eindhoven	87
Rioleering Vught	66, 241
Rips	152
Rissebeek	110, 211
Rivierklei	18
Romboutspolder St.	48
Roode Beek	138, 194, 343
Roode Sluis	231
Roode Vaart zie „Haven van Zevenbergen”	
Roode Wetering	230—235
Roodloop	169
Roosendaalsche en Steenbergsche	
Vliet 109, 110, 113—116, 199, 200	
Roosendaalsche Haven 109, 110, 116	
Rottevalwaterloop	247
Roversche Lei	167, 168
Rozep	166
Rucphensche Vaart	110, 269, 271
Ruigenhil	267
Rul	170, 171
Run	153, 162
Rundgraaf	163
Rijksbemalingen	290, 291, 337
Rijksinlaatsluis	215
Rijksstoomgemaal	220

S

Sambeeksche Uitwatering 134, 136,	
	137
Sarsven	78, 81
Sas	110
Sas (Heulput)	272
Sasse Van, gemaal	143
Schansche Buitengorzen 37, 262, 293	
Scheepvaart	395
Schiethoekpolder	224, 287

	blz.
Schootjens	184
Schurren	20
Schouwloop	194
Schrobbe-loop	204
Schrijfwijze	395
Schuddebeurs	377
Schuddebeurspolder	259
Schutlakensche Dam	307, 361
Schuurtjesloopje	168
Slaakdam	39
Sleeuwijksche Boezem	217
Slikken	20
Slobberdoezen	190
Sluisgraaf	124
Smalle Beek	111, 271, 273
Smalwater	165, 167
Snelle Loop	152
Snellenspolder	191
Sonsche Waterloop	163
Spelling	395
Spillebeek	208
Spits en Hennip	50
Sprangslot	247
Sprangsluis	34
Spruitenstroompje	92
Spuihuis	209
Spuileidingen	92
Sputendonksche Beek	110
Spijkerboor	285
Staartje	140
Stadswallen Woudrichem	46
Stadswaterkeering	31, 32
Steehovensche Vaart	53, 185, 191
Steenbergen	272, 275
Steenbergsche Vliet zie „Roosendaalsche en Steenbergsche Vliet“.	
Steen van Kloosteroord	288
Sterkselsche Aa	170, 171, 172
Sterkselsch Kanaal	171, 172
Stormvloed en	
— literatuur	391 e.v.
Stormvloed en sinds 1825	298
Strekdam Deeneplaat	55
Stroom onder Hilvarenbeek	168

	blz.
Strijbeeksche Beek	343
Strijper Aa	171
Strijpsche Beek	136
Stuifterreinen	17
Stuw	
— Aa	147
— Achterste Stroom	169
— Afdelingskanaal in de Peel	103
— Beekloop	162
— Boomvaart	273
— Dommel	160, 161
— Donge	183
— Ekkersrijt	164
— Groote Beek	164
— Maas	117, 122, 123
— Natte of Eldersche Turf- vaart	269
— Rucphensche Vaart	271
— Rul	170
— Sambeeksche Uitwatering	134
— Smalle Beek	273
— Smalwater	165
— Tongelreep	169
— Zoom	209
Stuwen	
— datum ingebruikstelling	386
Suikerfabriek Zevenbergen	107

T

Teeffelsche kade	361
Tesch dr ir P.	15
Tichelrijt	184
Tongelreep	169
Tonnekreek	262
Tovensche Beek	139
Tractaten	324
Treksloot	185
Tuimelaarskreek	112
Tungelrooysche Beek	81
Turfstroomselfabricage	320
Turfvaart	204, 205
Turfvaarten	319
Turfzakken	50
Tusschen Vier Wegen (polder)	254

	blz.
V	
Vaart	186
Vaartdijksloot	184
Vaarten, zie „Kanalen”.	
Valloop	112
Veenvorming	19
Vegetaspolder	259, 377
Velpsche Sluis	141
Venloop	154
Vennen	17
Verbeteringsplannen	22
Verdeelwerk	
— Aa	145, 148
— Beugen	137
— Dommel	85, 158
Veren, reglement	331
Verlegde Lage Raam	139
Verordeningen	328
Verschurepolder	288
Verveningen	318
Vervoornsche Kade	44
Vier Bannen	222, 223
Vierbansche Gantel	222
Vierlingsbeek	103, 132, 133
Virdsche Graaf	137
Visschersgat	190, 253—255
Visscherspolder	288
Vlettevaart	268, 270, 271
Vlier	151
Vliet van de Opperste Polder van Andel	217
Vloeiweiden	162
Vlijmensche Ven	236
Volharding	288
Volkerak	
— waterkeering	27 e.v.
— waterstanden	386
Voorbeemdsche Lei	240
Voorboezem	
— Wat. de Nieuwe Zwaluwe Polder	256
— Wat. de Ruigenhil	267
— Schuddebeurspolder	259, 260
Voordeldonksbroekloop	151

	blz.
Voorste Stroom	166, 167
Vossenbergsche Turfvaart	197
Vredepaal	102, 103
Vredepeel	133
Vrouwkenskaatsche Haven	177, 248

W

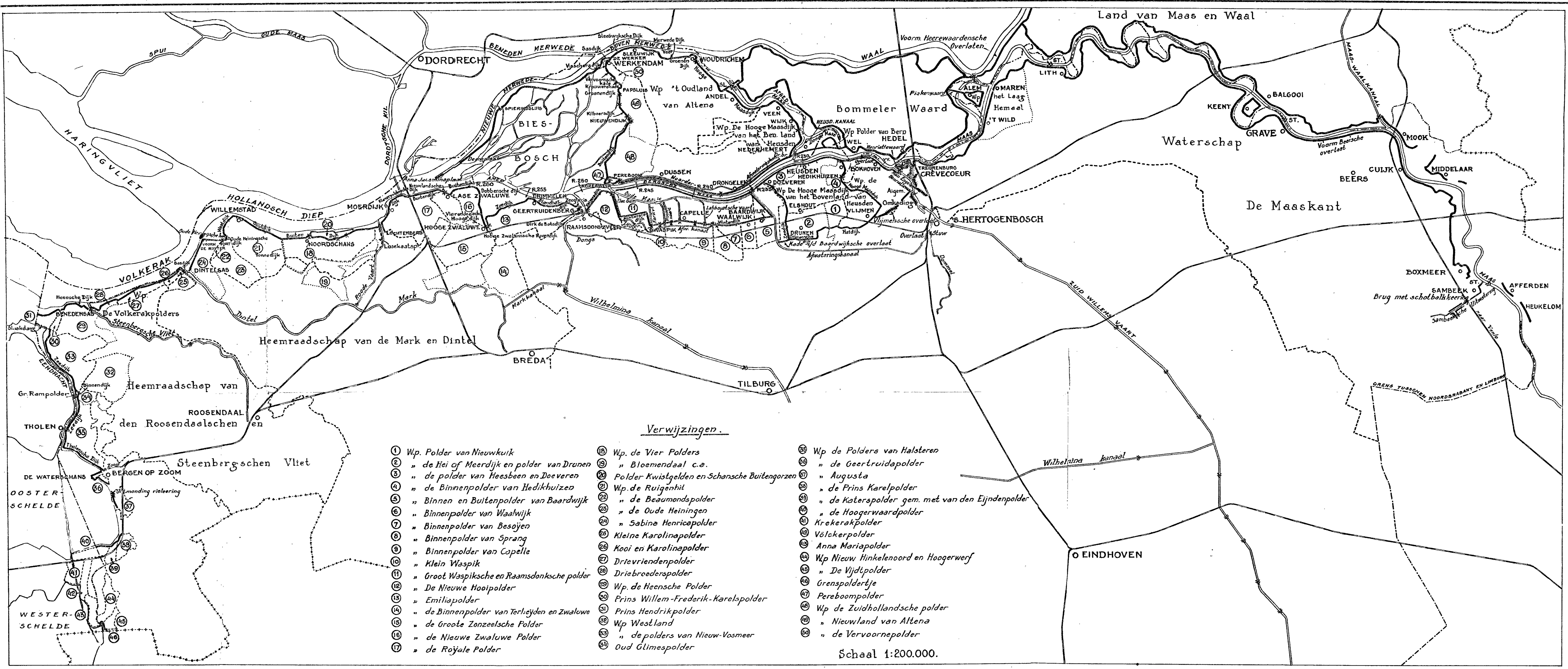
Walgraaf	152
Wambergische Beek	153, 154
Waterhuishouding	328
Waterkeering	
— Afgedamde Maas	46
— Alem, Polder van	28
— Amer	27 e.v.
— Bergsche Maas	27 e.v., 43
— Bern	42
— Biesbosch	44
— Boven Merwede	45
— Bijzondere Dijken	47
— Crèvecoeur en Henriette- waard	28
— Donge—Roodevaart	35
— Eendracht—Schelde	39
— Eiland Nederhemert	42
— Hedikhuizen, beoosten	30
— Heusden, Land van	30
— Heusdensch Kanaal	46
— Hollandsch Diep	27 e.v.
— Land van Altena	43
— Langstraat	33
— Maas	27 e.v.
— Nederhemert en Bern	42
— Noordoostelijk Noordbra- bant	27
— Roode Vaart—Slaakdam	37
— Sambeeksche Uitwatering	28
— Volkerak	27 e.v.
— Zeeuwsche Stroomen	27 e.v., 39
Waterkeeringen	
— beheer en onderhoud	27 e.v.
— beschrijving	27 e.v.
— kaartje, zie achterin.	
— reglement	329

	blz.		blz.
Waterleiding ten noorden van Oosterhout	253	— beheer en onderhoud	334 e.v.
Waterleiding ten oosten van Oosterhout	252	— gemeenten, waarin gelegen	334 e.v.
Waterleidingen		— grootte	334 e.v.
— reglement	329	— ligging op de Waterstaatskaart	334 e.v.
Waterloop	269	— naamlijst	334 e.v.
Waterloopje	198	— oprichting	25, 328
Waterloop naar Peelven	172	— oprichtingsjaar	334 e.v.
Watermolen		— provinciale bladen	334 e.v.
— Aarle Rixtel	157	— reglementen	328
— Bakelsche Aa	152	— welke gebied met een ander waterschap gemeen hebben	334 e.v.
— Beeksche Korenmolen	132	Waterschappen, opgeheven bij de oprichting van nieuwe	
— Boxtel	161, 175, 176	— Abroek	355
— Casteren	175	— Andelsche en Giessensche Weide	351
— Dinther	157	— Asterd	355
— Dommel	159, 160, 174	— Augustapolder	357
— Dommelen	159	— Binnen Oude Maas, voor de	339
— Dongen	193	— Binnen de Oude Straat	373
— Elisabethmolen St.	81	— Binnenpolder v. Drongelen	349
— Erp	157	— Binnenpolder van 's-Grevelduin—Capelle	341
— Geldrop	175	— Binnenpolder van Herpen	375
— Gennep	159, 175	— Binnenpolder v. Huisseling	375
— Hooidonk	160	— Binnenpolder v. Overlangel	375
— Keersop	175	— Binnenpolder van Velp	375
— Kolsche	173	— Bleek en Oostkil en Dam	341
— Liempde	175	— Bloemendaal en in uitwatering gecombineerde Polders	367
— Loon	175	— Boterpolder	313
— Meersel	193, 201	— Buitendijksch Slangwijk	355
— Minnebeek	113	— Buitenpolder van Geffen	371
— Oedenrode St.	174	— Carthuiserpolder	353
— Oploosche Korenmolen	135	— Cruyslandspolders	353
— Opwetten	173	— Dieden c.a., Deursen c.a., en Megen c.a.	375
— Spoorndonk	165	— Dommel en zich daarin ontlastende beken en riviertjes, Rivier de	347
— Stevertsche	173	— Eendeveld	351
— Stipdonk	157		
— Stratum	174		
— Venberg	159		
— Waalre	159		
— Westerhoven	173		
— Woensel	160		
— Wolfswinkel	174		
Waterschans	40		
Waterschappen			
— algemeen	24		

	blz.		blz.
Waterschappen, opgeheven bij de oprichting van nieuwe		— Nieuwe Polder	353
— Gecombineerde Buitenpolder van Vlijmen, Engelen en Hedikhuizen . .	351	— Noordoostelijk deel van Noordbrabant ter bevordering en verbetering van den waterstaatstoestand in het	369
— Gecombineerde Groot Waspiksche en Raamsdonksche Binnen- en Buitendijksche en Overdiepsche Polder . . .	355	— Noord, Zuid en Sint Anthoniepolder	353
— Gecombineerde Polders Vliert, Ertveld, Binnenland van Orthen, de Heuf en de Muntel onder de gemeenten 's-Hertogenbosch en Rosmalen	381	— Oostpolder onder Etten .	355
— Genderen	353	— Oude Maas, voor de . . .	339
— Goede Aards- of Eendrachtspolder	353	— Oud Glimespolder . . .	381
— Groote Oude Straat . . .	373	— Polder Achter de Hoeven	351
— Halle en Strijpen	355	— Polder van Dieden . . .	375
— Havens en Sassen van Zevenbergen	363	— Polder van der Eigen . . .	349
— Heerjansland, gezegd Nieuwgastel	355	— Polder van Empel en Meerwijk	349
— Herpt en Bern en het Herpt-sche Veld	355	— Polder van Heesbeen . .	355
— Hil, den	355	— Polder van Lith	357
— Hillekens en Achterboerkens	351	— Polder van Lithoyen . .	357
— Hintelaken	355	— Polder van Neerloon . .	375
— Hooge Maasdijk v. Stad en Lande van Heusden c.a.	357	— Polder van Oss	371
— Jufvrouwweide	359	— Polder van Oyen	371
— Kleine Noord- of Slikpolder	367	— Polder van Teeffelen . .	357
— Krijtberg	351	— Polder van Uppel onder de gemeente Almkerk . .	379
— Landeke van Hoogstraten en Baziuslande	367	— Polder van Zwartenberg .	355
— 's Lands van Ravenstein .	375	— Romboutspolder St. . . .	351
— Lange Bundersen Slangwijk	355	— Rooskensdonk, Hooijendonk, Werft en Kraaijennest	355
— Nieuwe Buitendijksche Hooipolder	367	— Sandoelsche polder . . .	353
— Nieuwe Dombos	351	— Slobbegors	351
— Nieuwe Hooipolder . . .	351	— Stoombemaling van de Nassaupolder, de Arenbergsche Polder en de Blokken, voor de . . .	367
		— Vier Polders	367
		— Weimeren	355
		— Westen der Capelsche Vaart en het Veerpad, ten . .	379
		— Westland en St. Omcommerspolder	381
		— Westpolder (Etten en Leur)	351
		Waterschapslasten	393
		Waterscheiding	22

	blz.
Waterstaatskaart	
— indeeling (zie kaartje achterin).	
Waterstaatkundige toestand	
— werken tot verbetering van den	20
Waterstanden	384
Watervoorzieningen, zie „Polderwatervoorzieningen”.	
Weegraaf	171
Weerijbeek	203
Wegschappen, zie „Waterschappen”.	
Wehagense Beek	203
Werdje	87
Werkense Boezem	217—220
Werkense Sluis	218
Westelijk Snijderspoldertje	288
Westerbeek	135
Wetering	212
Weteringloop	169
Weverbeek	208
Wildertsche Beek	109
Wilhelminakanaal	81, 84, 89—95
— afwaterend gebied van het eerste pand	190
Witte Loop	170
Wouwsche Beek, zie „Boomvaart”.	
Wijde Alm	217
Wijksche Uitwatering	217
IJ	
IJsgang, literatuur	394
IJermolensche Vaart	204

	Z	blz.
Zaan-Markbeek	206,	343
Zandgronden		21
Zandlijn	236,	239
Zeeglacis		35
Zeeg (polder)	214,	237
Zeeklei		18
Zeepe		208
Zeezuiper		208
Zestigelsche Brug		239
Zevenbansche Gantel	217—	220
Zevenbansche Sluis		218
Zitterd		235
Zoeferloop		162
Zoeksche Loop		335
Zoom	54,	207—211
Zoutwinning		318
Zuidelijke Waarden		287
Zuider Afwateringskanaal	247—	252
Zuidergat	53,	181, 191
Zuiderkanaal	176—	180, 216,
— waterstanden		386
Zuidhollandsche Polder	224,	225
Zuidhollandsche Waard		50
Zuidwillemsvaart	65,	71—82, 94
— afstaan van water		69
— grondduikers voor de Aa		146
— spuiduikers		145
— stroomduikers	75,	145
— voeding		69
— voedingskanaal		80
Zwarte Blik (waterloop)		335
Zwarte Rijt	92,	167
Zwarte Water		153
Zijkanaal naar Tilburg		92
Zijl		248

Verwijzingen.

① Wp. Polder van Nieuwkuik	⑩ Wp. de Vier Polders	⑳ Wp. de Polders van Halsteren
② „ de Hei of Meerdijk en polder van Drunen	⑪ „ Bloemendaal c.a.	⑲ „ de Geertruidapolder
③ „ de polder van Heesbeen en Doeveren	⑫ Polder Kwistgelden en Schansche Buitengorzen	⑳ „ Augusta
④ „ de Binnenpolder van Hedikhuizen	⑬ Wp. de Ruigenthal	㉑ „ de Prins Karelpolder
⑤ „ Binnen en Buitenpolder van Baardwijk	⑭ „ de Beaumondpolder	㉒ „ de Katerspolder gem. met van den Eijndepolder
⑥ „ Binnenpolder van Waalwijk	⑮ „ de Oude Heiningen	㉓ „ de Hoogerwaardpolder
⑦ „ Binnenpolder van Besoijen	⑯ „ Sabina Henricapolder	㉔ Krekerakpolder
⑧ „ Binnenpolder van Sprang	⑰ Kleine Karolinapolder	㉕ Völckerpolder
⑨ „ Binnenpolder van Copelle	⑱ Kooi en Karolinapolder	㉖ Anna Mariapolder
⑩ „ Klein Waspik	㉒ Drie vriendenpolder	㉗ Wp. Nieuw Hinkelenoord en Hoogerwerf
⑪ „ Groot Waspiksche en Raamsdonsche polder	㉓ Drie broederspolder	㉘ „ De Vijdpolder
⑫ „ De Nieuwe Hoopolder	㉔ Wp. de Heensche Polder	㉙ Grenspoldertje
⑬ „ Emiliapolder	㉕ Prins Willem-Frederik-Karels-polder	㉚ Pereboompolder
⑭ „ de Binnenpolder van Terheijden en Zwaluwe	㉖ Prins Hendrikpolder	㉛ Wp. de Zuidhollandsche polder
⑮ „ de Grootte Zonzeelsche Polder	㉗ Wp. Westland	㉜ „ Nieuwland van Altena
⑯ „ de Nieuwe Zwaluwe Polder	㉘ „ de polders van Nieuw-Vosmeer	㉝ „ de Vervoornepolder
⑰ „ de Roijale Polder	㉙ Oud Glimespolder	

Schaal 1:200.000.

